

novinky **z radnice**

mesto Trnava ■ ročník XVII ■ číslo 4 ■ máj 2006

foto: E. Ursinyová

Dary rozdielnosti

Historicky a biologicky boli ženy v spoločnosti vnímané ako slabšie pohlavie. Tento pohľad z rôznych dôvodov často v myslení pretrváva. Pokiaľ hovoríme o ľuďoch len z pohľadu živočíšneho druhu, tak toto postavenie malo svoje jadro. No minimálne od 18. storočia sa pokladáme nielen za bytosti biologické, ale aj rozmýšľajúce. Spolu s technickým rozvojom tak dochádza i k zmene postavenia žien. Zo slabšieho pohlavia sa stáva rovnocenný partner.

Bolo však na škodu tohto vývoja, že prirodzené odôvodnenie postavenia ženy pokrivil nesprávne chápaný pojem rovnoprávnosť. Pod týmto sloganom sa hlavne v ideologických zriadeniach presadzovalo, že žena bude vykonávať všetky povolania ako muži. Zrovnoprávnením žien sa rozumelo, že môžu byť traktoristkami, pracovať v baniach, strojárstve a podobne.

Niežeby ženy tieto profesie nezvládli, išlo skôr o protichodný prúd samotnej snahy zrovnoprávnenia. Nezáleží totiž na tom, že všetci vieme robiť to isté, ale na tom, že dokážeme vytvoriť priestor pre vyniknutie každého. Hlavne toho, čo je pre tú-ktorú osobu špecifické.

Namiesto toho sme pokriveným vnímaním rovnoprávnosti zrušili obohacujúce napätie medzi mužom a ženou. Rozdiel nielen biologický, ale aj citový či rozumový sme potlačili. Dôsledok v podobe necitlivosti a straty vlastnej identity nedal na seba hlavne u mladej generácie dlho čakať. V spoločnosti vymizla nezištnosť a prevláda sila moci. Dokonca aj niektoré ženy politicky sa v ringu moci vyrovnali pri diskusiách mužským dobyvačným vzorom.

Pokles demografie berieme ako normálny jav. Citlivosť, obetavosť a intuícia, význačné črty ženskosti, sa v spoločnosti strácajú. Láska sa čoraz viac presadzuje ako románik jednej noci na úkor otvorenosti srdca. I to sú dôsledky zle pochopenej rovnoprávnosti. Na oboch stranách. Veď nie je problém vyrovnáť sa v drzosti a arogancii, problém je navrátiť cit do stvrdnutých srdiec, obetavosť do kalkulujúceho rozumu a zdravú intuíciu do vykonštruovaných scenárov.

Paradox zlého vnímania rovnoprávnosti vidno vo výchove. Ak je najdôležitejším prvkom spoločnosti človek, prečo nie je najlepšie platená práve poctivá výchova detí? Trh to nevyrieši. Ten chce redukovať čas a uľahčovať prácu. Skrátiť čas pri výchove a láske k deťom vedie k vzdaniu sa námahy rodičovskej komunikácie s deťmi. O to viac, ak trhový systém z nás chce vyžmýkať poslednú kvapku potu a médiami pretláčaný životný štýl poslednú zarobenú korunu.

Oprávnené tak patrí hold všetkým ženám a matkám, ktoré napriek presadzovanej deformácii rovnoprávnosti nepotlačili v sebe to, čo je nenahraditeľným atribútom ich duše a srdca. Vďaka všetkým, ktoré sú nositeľkami lásky, schopnosti rozmýšľať nepredmetne a ochotné obety pre iných. Sú nádejou týchto hodnôt.

Pavol TOMAŠOVIČ

Čoskoro sa začne obnova Veternej ulice

Rekonštrukcia miestnej komunikácie na Veternej ulici by sa mala začať už v poslednej dekáde mája. Po jej dokončení pribudne v Trnave ďalšia kruhová križovatka a samostatný chodník pre cyklistov.

Samospráva pripravovala obnovu tejto ulice už v predošlých rokoch, ale pre problémy spojené s identifikáciou vlastníkov pozemkov pod chodníkmi nemohla byť zaradená do rozpočtu. „V tomto roku sa nám však podarilo v spolupráci s investorom obchodného centra, ktoré vyrastá na rohu Veternej a Saleziánskej ulice, niektoré majetkové problémy vyriešiť, preto už teraz môžeme vyberať aj dodávateľa stavby,“ povedal v čase uzávierky tohto vydania Noviniek z radnice vedúci odboru investičnej výstavby Mestského úradu v Trnave Ing. Dušan Béreš.

Rekonštrukcia Veternej vrátane chodníka pre peších a vybudovania cyklistického chodníka má stáť zhruba 18 miliónov korún. Prvá etapa prác bude pozostávať z kompletnej rekonštrukcie ulice v úseku od jestvujúcej kruhovej križovatky po križovatku so Saleziánskou ulicou, ktorá sa tiež zmení na kruhovú. Tak bude zabezpečená väčšia priepustnosť a bezpečnosť automobilovej dopravy v tejto časti mesta. Odstránené budú aj príčiny prepádavania a praskania povrchu komunikácie, ktoré boli podobne ako na Clementisovej v minulosti spôsobené nedostatočným zhutnením podlažia pri výstavbe kanalizácie. Po dohode s vedením priľahlého hypermarketu bude osobná a mestská hromadná doprava v čase rekonštrukcie presmerovaná cez účelovú komunikáciu vedúcu jeho areálom. Práce by mali byť ukončené do 31. augusta tohto roka.

„Pretože ide o pomerne frekventovanú komunikáciu, taký šibeničný termín sme predpísali úmyselne. Chceme na najmenšiu možnú mieru skrátiť obdobie, v ktorom bude nevyhnutný náhradný dopravný režim,“ doplnil Dušan Béreš. V záujme urýchlenia rekonštrukcie Mesto Trnava v súťažných podmienkach umožnilo dodávateľovi stavby rozšírenie pracovnej doby v pracovné dni od 6.00 do 20.00 h a v sobotu od 7.00 do 17.00 h. V nedeľu a vo sviatok bude pracovný pokoj.

-eu-

Začala sa tretia etapa výstavby skládky

Tretia kazeta skládky komunálneho odpadu na Zavarskej ceste má byť dokončená v júni tohto roka. Na novej skládke sa ukladá odpad od roku 1998 a kapacita prvých dvoch kaziet sa pomaly naplňa.

„Tretiu kazetu nepotrebujeme nevyhnutne už v tomto roku, ale ak chceme vytvárať optimálne sklony terénu podľa projektu, musíme mať k dispozícii aj ďalšiu plochu. Celá skládka by mala mať v konečnom štádiu päť kaziet, každá z nich má životnosť zhruba päť rokov.

To znamená, že celé teleso skládky má slúžiť zhruba 25 – 30 rokov,“ povedal vedúci odboru investičnej výstavby Mestského úradu v Trnave Ing. Dušan Béreš.

Skládka je realizovaná podľa prísnejších rakúskych noriem, slovenské normy v tomto prípade nevystihujú podstatu všetkých technických požiadaviek. Výstavba kazety je náročné dielo, len na prípravu minerálneho tesnenia bude potrebné premiestniť približne 33 550 kubických metrov zeminy. Toto tesnenie má svojimi prirodzenými vlastnosťami zabráňovať presakovaniu kontaminovaných vôd do terénu, od jeho kvality vo veľkej miere závisí kvalita samotnej skládky. Práce sa musia realizovať vo vyrovnaných poveternostných podmienkach, aby bol zachovaná správna vlhkosť pôdy nevyhnutná na dosiahnutie požadovaného zhutnenia. Z toho dôvodu sa bude uskutočňovať priebežná kontrola vlhkosti a zloženia zeminy prostredníctvom stoviek meraní.

Minerálne tesnenie má mať hrúbku 60 cm a pozostávať z troch vrstiev zeminy. Potom bude nasledovať polyetylénová fólia s hrúbkou 2,5 mm, na nej geotextília a 30 cm vysoký štrkový násyp slúžiaci ako drenáž, ktorá odvedie vodu do vybudovaných zberných nádrží. Kontaminované vody sú odtiaľ späťne prečerpávané na povrch skládky, kde sa vysušajú.

Hotová kazeta bude mať šírku 71 metrov a dĺžku 248 metrov. Užitočný objem kazety bude 388 tisíc metrov kubických a výška násypu po jej naplnení dosiahne 32 metrov. Skládka je vybavená kontrolným systémom – rastrom elektrických vodičov, ktoré dokážu s presnosťou na niekoľko centimetrov signalizovať perforáciu fólie, kde by mohol hroziť únik do podlažia.

Ak nebudú nutné práce navyiac, náklady na výstavbu tretej kazety sú vyčíslené asi na 24 miliónov korún. Celé zariadenie je však ziskové, príjmy z neho sa vracajú do rozpočtu mesta Trnava.

-eu-

Upratovanie v meste sa s jarou neskončí

Intenzívnejšie upratovanie mesta pred veľkonočnými sviatkami sa uskutočnilo v centre Trnavy i na sídliskách. Vzhľadom na dlhotrvajúcu zimu so snehovou prikrývkou, ktorá znemožňovala skoršie vyčistenie verejných priestranstiev, bolo potrebné pristúpiť k mimoriadnym opatreniam. Dohodli sa na tom zástupcovia samosprávy 5. apríla na stretnutí so zmluvnými partnermi – zástupcami firmy .A.S.A. a kompetentnými pracovníkmi Správy mestského majetku, ktorých úlohou je celoročne zabezpečovať čistotu v meste.

Na rokovaní požiadalo Mesto Trnava obe organizácie, aby do Veľkej noci vyčistili nielen komunikácie a chodníky, ale aj voľné verejné priestranstvá. Zároveň poskytlo možnosť využiť pri tejto príležitosti pomoc sto siedmich pracovníkov z radov nezamestnaných v rámci malých obecných služieb. Finančné náklady, ktoré obe organizácie vyčíslia nad bežný rámec jarného upratovania, uhradí Mesto Trnava zo svojho rozpočtu.

Z rokovania vzišlo aj presvedčenie, že na túto aktivitu mesta podobnou aktivitou zareagujú aj súkromní vlastníci voľných plôch, objektov a príľahlých pozemkov.

Svojím dielom môžu prispieť k čistote Trnavy aj občania, keď nahlásia prípadné znečistenie verejných priestranstiev vo vlastníctve mesta na telefónne čísla firmy .A.S.A., ktorá má v kompetencii čistenie sídliska Prednádražie ohraničeného ulicami Hospodárska a Ružindolská (tel.: 534 03 22, ústredňa 551 37 54) alebo na Správu mestského majetku, ktorej úlohou je celoročne zabezpečovať čistotu na ostatných územiach vo vlastníctve mesta (tel.: 59 20 514, 59 20 566).

-eu-

Byty by mali byť najmä pre Trnavčanov

Po 21. riadnom zasadnutí mestského zastupiteľstva, ktoré bolo určené na 2. mája, majú byť s konečnou platnosťou známe podmienky pre uchádzačov o nájomné byty na Františkánskej a Clementisovej ulici.

Návrhy všeobecne záväzných nariadení (VZN) o nakladaní s týmito bytmi prešli štádiom verejného pripomienkovania a po prerokovaní na mestskej rade boli zaradené do programu mestského zastupiteľstva. Účelom oboch VZN je stanoviť podmienky prijímania žiadostí a postupu pri výbere nájomníkov, určiť režim nakladania s bytmi a ich užívania.

Návrh, ktorý počíta s pridelením väčšiny bytov pre zamestnancov PSA Citroen, bol spracovaný na základe viacerých rokovaní medzi štátom, investorom a Trnavou. Na základe smernice príslušného ministerstva i vyhlášky vlády môže byť 40 percent bytov pridelených bez ďalších obmedzení pre investora, ktorý vytvoril nové pracovné príležitosti. Mesto Trnava chce dosiahnuť, aby pri bytoch, ktoré budú určené pre PSA, boli uprednostňovaní Trnavčania.

Nové všeobecne záväzné nariadenia budú zverejnené na vývesných tabuliach mesta a na webovej stránke www.trnava.sk.

Medzi body rokovania 21. riadneho zasadnutia mestského zastupiteľstva patrili aj záverečný účet mesta Trnava za rok 2005 a spôsob rozdelenia prebytku hospodárenia do jednotlivých oblastí v tomto roku. V tejto súvislosti poslanci rokovali aj o prvej aktualizácii rozpočtu mesta na rok 2006.

Na programe boli medziiným aj návrh projektu vybudovania a využiteľnosti Trnavskej optickej metropolitnej siete a návrhy všeobecne záväzných nariadení (VZN) o správe a prevádzkovaní cintorínov na území mesta a o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb počas Dní zdravia. Menilo a dopĺňalo sa tiež VZN o Mestskej polícii mesta Trnava v nadväznosti na novelizáciu zákona o obecnom zriadení. S rekonštrukciou Veternej ulice, ktorá sa začne realizovať koncom mája, súvisel bod rokovania týkajúci sa kúpy dotknutých pozemkov do majetku mesta.

pozn. red.: Zasadnutie mestského zastupiteľstva sa uskutočnilo po uzávierke tohto vydania.

-redakcia-

Dobrovoľníci deťom na Trojičnom námestí

Deň detí 1. júna bude tento rok patriť v Trnave nielen deťom, ale aj dobrovoľníkom. Na Trojičnom námestí sa chystá najväčšia prezentačná akcia detských a mládežníckych organizácií v roku. Zástupcovia jednotlivých organizácií, čiže dobrovoľníci z celého Trnavského kraja, budú plne k dispozícii deťom od 9.00 do 17.00 h.

Trojičné námestie zaplnia rôzne atrakcie prichystané pre deti, ako napríklad veľký nafukovací hrad na skákanie, horolezecká stena, jazda na poníkovi, minigolf, floorbal a iné. Každá mládežnícka organizácia priblíži svoju činnosť formou prezentačného stánku, kde si deti aj dospelí zahrajú rôzne hry (pingpong, stolný futbal, basketbal...), prípadne sa stanú účastníkmi tvorivej dielne a vyrobia si v nej nejaký zaujímavý výrobok (náramok, náhrdelník, kľúčanky, drôtové výrobky...). Počas celého dňa bude popri týchto činnostiach v stánkoch prebiehať aj program na pódiu, kde sa nám predstavia spevácke a tanečné skupiny, historickí šermiari a mnohí ďalší.

Špecialitou tohto roka bude „pokladovka“. Na pokladovku je pripravená trasa po trnavských historických zákutiach, kde sa obyčajný človek len tak ľahko nedostane. Deti tak budú môcť spoznať a obdivovať neznáme časti svojho mesta. Najúspešnejšie skupinky čaká príjemná odmena.

Doobeda sú na námestie pozvaní predovšetkým žiaci základných škôl so svojimi učiteľmi, v poobedňajších hodinách pozývame rodičov s deťmi. Rodičia aj deti sa budú môcť poinformovať o celoročnej práci jednotlivých organizácií, o voľnočasových aktivitách a pobytových podujatiach počas letných prázdnin, ktoré pripravujú pre deti mládežnícki dobrovoľníci.

Všetky atrakcie budú zadarmo. Táto akcia by sa nemohla uskutočniť, keby nebolo dobrovoľníkov, ktorí sa nielen v tento deň, ale počas celého roka snažia venovať svoj čas a schopnosti pre deti a pomáhajú im vážiť si oveľa vzácnejšie hodnoty ako sú len konzum a egoizmus. Organizátormi tejto akcie sú Mesto Trnava v spolupráci s Mestskou radou mládeže v Trnave, Radou mládeže Trnavského kraja a Mestskou televíziou Trnava. Program zabezpečujú jednotlivé mládežnícke organizácie ako napríklad: Domka, Laura, Zálesák, Slovenský skauting, Pionier, Úsmev ako dar, Tulipánci, Hrubáci, Kalokagatia – CVC a iné. Príďte sa aj vy zabaviť na deň detí s deťmi na námestie, a tak prispieť k dobrej atmosfére celého dňa.

-rm-

Tvorivosť učiteliek materských škôl

Celoslovenský seminár Pedagogická tvorivosť učiteliek materských škôl sa uskutoční 19. a 20. mája v aule Materiálovotechnologickej fakulty Slovenskej technickej univerzity v Trnave. Usporiadateľmi podujatia sú Spoločnosť pre predškolskú výchovu v Slovenskej republike a Mesto Trnava.

Počas seminára odznejú prednášky o otázkach profesijného rastu učiteliek materských škôl, tvorivosti ako určujúcej charakteristike osobnosti dieťaťa, pozornosť bude venovaná aj otázke, prečo učiteľka materskej školy v niektorých zložkách svojej profesionality často zlyháva a pod.

Ťažiskom seminára budú tvorivé dielne s rozličným zameraním ako napríklad práca s deťmi, ktoré majú narušenú komunikačnú schopnosť, matematické úlohy pre predškôľakov, hry v edukačnom procese, práca s rozprávkou, bábkou, papierovými skladačkami a ďalšie.

V programe sú aj diskusie o právnych normách a ich uplatňovaní v praxi a kvalite materskej školy z pohľadu Štátnej školskej inšpekcie.

Hlavný organizátor seminára Spoločnosť pre predškolskú výchovu na Slovensku je nezávislá stavovská organizácia združujúca učiteľky materských škôl a odborníkov z tejto oblasti. Jej vznik pred trinástimi rokmi ovplyvnil najmä znížený záujem spoločnosti a niektorých školských správ o výchovu a vzdelávanie detí predškolského veku a značná redukcia siete materských škôl v SR. Cieľom spoločnosti je ochrana záujmov a práv detí prostredníctvom spolupráce s orgánmi samosprávy a štátnej správy, vstupovaním do procesu prípravy legislatívnych právnych noriem, podnecovaním odborných diskusií, pôsobením na rodičovskú verejnosť a obhajovaním profesionálnej úrovne pedagogických pracovníkov predškolských zariadení.

-eu-

Európsky sociálny fond

Projekt spolufinancovaný Európskou úniou
KVALIFIKOVANÍ ZAMESTNANCI – ZÁKLAD MODERNEJ SAMOSPRÁVY

Zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov

Zhodnotenie projektu

Mesto Trnava získalo v decembri 2004 prostriedky z Európskeho sociálneho fondu na realizáciu projektu pod názvom Kvalifikovaní zamestnanci – základ modernej samosprávy. Ide o projekt zaradený v programe Sektorový operačný program Ľudské zdroje. Realizácia projektu sa začala v januári 2004.

Projekt bol spracovaný zamestnancami mestského úradu, ktorí participujú aj na jeho implementácii v spolupráci s Akadémiou vzdelávania v Trnave. Koordinátorstvo nad projektom prebral Mgr. Rastislav Mráz, vedúci odboru organizačného a vnútornej správy Mestského úradu v Trnave.

Cieľmi projektu bolo:

- ❶ Získať základné resp. rozvíjať existujúce jazykové kompetencie zamestnancov a ich následné využitie v medzinárodných aktivitách mesta Trnava,
- ❷ zvýšiť efektivitu administratívy miestnej samosprávy prostredníctvom získania, zlepšenia úrovne zručnosti zamestnancov v oblasti informačných technológií,
- ❸ zvýšiť odbornú kvalifikáciu a spôsobilosť zamestnancov, a v neposlednom rade
- ❹ zefektívniť chod mestského úradu po aplikovaní kurzov so zameraním na manažérske a komunikačné zručnosti.

Prvou realizovanou aktivitou boli kurzy cudzích jazykov – anglického, francúzskeho a nemeckého, ktoré prebiehali dvakrát týždenne mimo pracovnej doby.

Veľkému záujmu sa tešili aj tí kmeňoví zamestnanci mesta, ktorí navštevovali počítačové kurzy. Kurzy prebiehali v priestoroch Akadémie vzdelávania, mestského úradu a radnice.

Po absolvovaní kurzov cudzích jazykov a počítačových kurzov mali zamestnanci možnosť získať certifikát, príp. overiť si svoje znalosti formou záverečných previerok.

Realizácia týchto aktivít prispela aj k vytvoreniu, prípadne k upevneniu súdržnosti medzi zamestnancami mesta, k čomu prispeli najmä lektori akadémie vzdelávania zadávaním domácich úloh. Takže sme si mohli znova zaspomínať aj na študentské časy.

Doposiaľ najväčšiemu záujmu sa tešila aktivita pod názvom Výcvik komunikačných zručností, ktorá bola venovaná aplikácii komunikačných techník v praxi. Pracovalo sa v skupinách po desať ľudí. Po absolvovaní predmetného školenia zamestnanci vypisovali dotazník spokojnosti s kurzom. Na základe vyhodnotenia tohto dotazníka až osemdesiatpäť percent zamestnancov, ktorí absolvovali školenie, bolo spokojných a kurz splnil ich očakávania.

Projekt zahŕňal aj aktivity, ktoré sa uskutočnili formou školení zamestnancov jednorázovo ako napríklad školenie Jazyk a jazyková kultúra či Správne právo i Zákon o ochrane osobných údajov. Ďalšími realizovanými aktivitami boli Tréning manažérskych zručností, Zmeny v legislatíve verejnej správy a Správa registratúrnych záznamov.

Zamestnanci boli na jednotlivé školenia vytypovaní podľa oblasti ich pôsobenia na Mestskom úrade. Náročnosť absolvovaných školení bola najmä v zabezpečení časového súladu realizovaných aktivít a bezproblémového chodu samosprávy. Harmonogram školení už pri samotnej tvorbe projektu vychádzal z konkrétnych potrieb zamestnancov a z množstva legislatívnych zmien, kde boli školenia takéhoto druhu nutnosťou.

Veríme, že školenia a kurzy spolufinancované z Európskeho sociálneho fondu, organizované za spoluúčasti Akadémie vzdelávania a Mesta Trnava budú ďalším krokom k dotvoreniu modernej samosprávy, ktorá spočíva v spokojnosti zamestnancov a predovšetkým občanov mesta Trnava.

A pravdaže, v budúcom roku nekončíme, pokračujeme v plnom nasadení na vzdeľávaní našich zamestnancov v prospech ich samotných ako aj občanov mesta.

Tento priestor by sme radi venovali poďakovaniu lektorom a školiteľom, ktorí sa kvalifikovane zhostili realizácie jednotlivých kurzov a školení, za ich ústretovosť a kvalifikovanú prípravu školení, ktoré boli spracované na podmienky samosprávy.

V neposlednom rade ďakujeme zamestnancom mesta za svedomitý prístup k realizovaným aktivitám.

odbor vzdelávania MsÚ Trnava

Komunitné centrum pokračuje v činnosti

Mesto Trnava v spolupráci s Fondom sociálneho rozvoja úspešne od 1. júna 2005 naplňa ciele projektu Program podpory rozvoja komunitnej sociálnej práce v obciach financovaného Európskym sociálnym fondom a čiastočnou spoluúčasťou Mesta Trnava. Činnosti komunitného sociálneho pracovníka a jeho dvoch asistentiek v úvode smerovali hlavne k zisteniu demografickej štruktúry obyvateľstva v lokalite Coburgovej ulice, získania si ich dôvery a akceptácie. V súčasnosti ich úsilie už naberá konkrétne kontúry a riešenie skutočných akútnych problémov, ktorými táto komunita dennodenne žije.

Zamestnanci komunitného centra v spolupráci so správcom bytov vedú evidenciu obyvateľov a spisovanie závad v nájomných bytoch na Coburgovej ulici 56 – 70. Úspešná bola napríklad spolupráca so správcom pri riešení prasknutého vodovodného potrubia.

Vykonáva sa aj dozor nad tým, či obyvatelia sociálnej ubytovne platia nájom, či dodržiavajú stanovený splátkový kalendár podľa dohody so Strediskom sociálnej starostlivosti v Trnave. Od 17. januára tohto roka boli v tejto lokalite obnovené aktívne práce realizované nadáciou Maruška a nezamestnanými občanmi.

Komunitné centrum v spolupráci s občianskym združením Phralipe – Bratstvo – Testvériség oslovilo riaditeľa Akadémie vzdelávania v Trnave doc. Dr. Václava Doštála za účelom vypracovania vzdelávacieho projektu Sociálny asistent pre rómsku komunitu. Spomínané občianske združenie s komunitným centrom vypracovalo projekt na klubovú činnosť pod názvom Rozšírená výchova spolu s projektom Svojpočinná výstavba detského ihriska na Coburgovej.

Pracovníci z komunitného centra opätovne nadviazali spoluprácu s občianskym združením Spojené ruky a Úsmevom ako dar za účelom pokračovania v realizovaní mimoškolských aktivít pre deti z Coburgovej. Pokračuje aj spolu-

práca s pediatriami pri riešení povinného očkovania a povinných preventívnych prehliadok detí.

Začala sa spolupráca s asistentkami ZŠ Gorkého na realizácii pilotného projektu z Ligy aktivistov za ľudské práva.

Pokračuje neustále sledovanie rodín, kde sa objavuje chronické záškoláctvo detí neplniacich si povinnú školskú dochádzku. V rámci aktivačnej činnosti nezamestnaných obyvateľov tejto lokality sú deti doprevádzané do škôl.

Pri uskutočňovaní preventívnych opatrení v súvislosti s výskytom vtácej chrípky pracovníci centra spolupracovali s MUDr. Viliamom Daminom z Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Trnave. Potrebné opatrenia pomáhali naplňať vyvesovaním informačných letákov v každom obytnom bloku a pohovormi s obyvateľmi lokality na túto tému.

-dš-

Svetlo nádeje pre ťažko chorých

Pred majestátom smrti sme si všetci rovní, pripomenula predsedníčka Správnej rady hospicu Svetlo v Trnave MUDr. Mária Zamkovská 5. apríla na podujatí Poľievka pre hospic. Podujatie, prostredníctvom ktorého pribudlo na výstavbu hospica 17 947 korún a 5 eur, zorganizovali ženy Katolíckej jednoty Slovenska ako obdobu podobných podujatí v Rakúsku.

Idea oslovila manželku primátora mesta Trnava Katarínu Bošňákovú, ktorá prijala záštitu nad podujatím a vyjadrila vieru, že osloví aj ďalších. Pozvanie prijal aj otec biskup Stanislav Zvolenský, ktorý sa prítomným prihovril v duchu encykliky Sv. Otca Benedikta XVI. Boh je láska. Na stretnutí nechýbali primátor Trnavy, rektor Trnavskej univerzity, riaditeľ Jadrovej elektrárne Jaslovské Bohunice, poslanci mestského zastupiteľstva a veľa iných významných hostí.

V mene dobrovoľníkov, bez ktorých sa výstavba a prevádzka hospicov nedá uskutočniť ani v zahraničí, vystúpila Norika Kranitzová. Pripomenula, že dobré dielo nepozná hranice a priatelia z Rakúska sa ochotne podelili o svoje organizačné skúsenosti.

Potleskom uznania odmenili prítomní manželov Kopeckých za ich zásluhnú prácu pri zakladaní hospicu v Trnave. Alžbeta Kopecká, čestná predsedníčka Katolíckej jednoty Slovenska, informovala hostí, že hospic Svetlo dostal bezplatnú nájomnú zmluvu na tridsaťpäť rokov v časti kláštora bratov františkánov v Trnave. Obdobne mesto Trnava, ktoré bolo medzi prvými podporovateľmi, uzavrelo zmluvu na prevádzku na štrnásť rokov. Oslovené ministerstvá sa však podľa jej slov doteraz neozvali.

V súčasnosti pokračujú v prenajatých priestoroch rekonštrukčné práce. Podmienkou pre začiatok činnosti mobilného hospicu je zriadenie ambulancie, ktorá bude otvorená už začiatkom roka 2007. Termín otvorenia hospicu Svetlo, ktorého názov požehnal Svätý Otec Ján Pavol II. pri návšteve Slovenska v roku 2003, bude závisieť aj od dostatku finančných prostriedkov.

Ak ste sa nemohli zúčastniť tohto zaujímavého podujatia pod obrazom Trnavskej Panny Márie, máte možnosť byť zapísaní do pamätnej knihy zakladateľov hospicu Svetlo, keď pošlete finančnú čiastku na bankový účet 1450739018/8080, názov účtu: SVETLO, n.o. Pre rodiny a združenia je to čiastka päťtisíc a pre podniky desaťtisíc. Privítajú však s vďakou akýkoľvek príspevok priradený možnostiam prispievateľov.

Margita KÁNIKOVÁ

Mestská veža rozpráva o svojom meste

Nová expozícia o histórii, pamiatkach a osobnostiach Trnavy

foto: -ag-

Mestská veža v Trnave bola postavená koncom 16. storočia ako pozorovateľňa, ktorá mala zlepšiť obranyschopnosť mesta v období tureckej hrozby. Stala sa neodmysliteľnou súčasťou trnavskej panorámy a jednou z dominánt mesta až dodnes. Od roku 1998 sa uskutočnila jej komplexná obnova a zásluhou nových objavov zmenila dokonca svoj vzhľad. Ozdobila ju zrekonštruovaná renesančná výzdoba fasád a na hlavné priečelie pribudol arkier. Veža je opäť prístupná verejnosti. V nasledujúcej turistickej sezóne ponúkne okrem výstupu na ochodzu s jedinečným výhľadom na široké okolie aj prehliadku novej expozície umiestnenej na jednotlivých poschodiach. Tematicky sa rozdeľuje na štyri časti: história mestskej veže, dejiny Trnavy, osobnosti Trnavy

a pamiatky Trnavy. Panely s textami a obrázkami k týmto témam majú farebne i graficky odlišenú vizuálnu podobu.

Samotný vstup do expozície sa začína na druhom poschodí, kde sú informácie o histórii mestskej veže, jej rekonštrukciách a nálezoch. Tretie a štvrté poschodie je venované starším a mladším dejinám mesta. Sprievodný text v slovenskom a anglickom jazyku je doplnený dobovými obrázkami a súčasnými fotografiami. Na piatom poschodí je umiestnená malá galéria dvanástich osobností, ktoré boli v histórii pre mesto významné, i slávnych občanov známych za hranicami mesta i krajiny. Z interiéru šiesteho poschodia je vstup na ochodzu veže s vyhlídkou. Miestnosť s odkrytou hrazdenou konštrukciou ponúkne popis a fotografie najzaujímavejších stavebných pamiatok podľa výhľadu na svetové strany. Návštevníci sa tu dozvedia čosi o historických pamiatkach, ktoré práve vidia z okna alebo z ochodze, prípadne aj o tých, ktoré síce z veže nevidia, ale neskôr pri prechádzke mestom ich môžu nájsť. Model trnavských hradieb dopĺňa predstavu o jednom z najstarších zachovaných mestských opevnení na Slovensku. Expozícia nie je iba spestrením náročnejšieho výstupu na ochodzu. Turisti tu získajú základné informácie o meste a možno si práve tu vyberú pamiatky, ktoré v Trnave určite navštívia. Domáci návštevníci si trebárs zaspomínajú pri dobových obrázkoch na už neexistujúce uličky a budovy, tí starší porozprávajú svojim potomkom zaujímavé príbehy z Trnavy z doby svojej mladosti. Expozícia je doplnená figurínou s dobovou uniformou hasiča a s doplnkami, ktoré sa podarilo získať z autentického zdroja.

Zámerom do budúcnosti je doplniť sled textovo – fotografických panelov aj o ďalšie priestorové exponáty, ktoré by prispeli k spestreniu celej atmosféry a tým aj k ďalšiemu ozvláštneniu expozície.

Na prvom poschodí je po rekonštrukcii vytvorený samostatný priestor na komorné výstavy a miniprezentácie. V septembri minulého roka v ňom bola po prvý raz otvorená fotografická výstava Dvanásť rokov Trnavských dní. Každoročne sa plánuje vystrieďať tri až štyri výstavy v sezóne. Priestor je možné doplniť o sedadlá so stolíkom, a tým je vhodný aj na semináre a prednášky pre dvadsaťpäť až tridsať ľudí.

PaedDr. Simona JURČOVÁ (autorka expozície spolu s Ing. arch. Jaroslavou ŽUFFOVOU)

Ľudia a udalosti v histórii Trnavy máj 2006

1. 5. 1906 ► Vo voľbách v Trnave zvíťazil slovenský národovec Martin KOLLÁR, ktorý sa stal poslancom uhorského snemu za trnavský okres (100. výročie).

4. 5. 1811 ► V Trnave sa narodil prírodovedec, matematik a kňaz Ján MIŠKOLCI, profesor seminára v Nitre (195. výročie).

4. 5. 1946 ► V Trnave sa narodil železničný technik, konštruktér, projektant a odborný publicista Ladislav BRÜLL (60. narodeniny).

4. 5. 1961 ► V Bratislave umrel trnavský rodák Belo VOLDÁN, učiteľ, redaktor a publicista (45. výročie).

5. 5. 1336 ► Uhorský kráľ KAROL I. vydal v Trnave ochranný list pre obchodníkov používajúcich tzv. českouhorskú cestu, ktorá prechádzala Trnavou (670. výročie).

5. 5. 1916 ► V Trnave sa narodil pedagóg, literárny kritik a historik Mikuláš GAŠPARÍK, riaditeľ gymnázia v Trnave a autor školských učebníc (90. výročie).

5. 5. 1921 ► V Brezne sa narodil maliar a výtvarný pedagóg Július BALOGH, ktorý pôsobil v Trnave ako učiteľ na Ľudovej škole umenia (85. výročie).

6. 5. 1771 ► V Trnave bol vydaný štatút lekárskej fakulty Trnavskej univerzity (235. výročie).

9. 5. 1796 ► V Hlohovci umrel trnavský rodák Juraj HANDERLA, kňaz – bernolákovec, člen Slovenského učeného tovarišstva, propagátor včelárstva a autor praktickej príručky včelárstva (210. výročie).

12. 5. 1791 ► V Budíne umrel lekár a pedagóg Václav TRNKA, bývalý profesor Trnavskej univerzity a jej trojnásobný rektor i dekan jej Lekárskej fakulty, autor učebníc a odborných prác (215. výročie).

12. 5. 1846 ► V Trnave sa narodil poľnohospodársky odborník Július JABLÁNCI, ktorý pôsobil ako učiteľ ovocinárstva a vinohradníctva v Rakúsku (160. výročie).

12. 5. 1976 ► V Trnave umrel hudobník

a pedagóg Viktor BRÓS, dirigent spevokolu Bradlan (30. výročie).

14. 5. 1931 ► V Trnave sa uskutočnila verejná manifestácia za práva Slovákov v Maďarsku, na ktorej bola prijatá rezolúcia proti sústavnému utláčaniu slovenskej menšiny v Maďarsku (75. výročie).

17. 5. 1926 ► V Dolnej Súči sa narodil etnológ, vysokoškolský profesor a odborný publicista Ján PODOLÁK, zakladateľ Katedry etnológie a rektor Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave (80. narodeniny).

18. 5. 1966 ► V Trnave umrel básnik, publicista a prekladateľ Štefan SCHULTZ, funkcionár Spolku sv. Vojtecha (40. výročie).

19. 5. 1566 ► Mikuláš OLÁH zriadil v Trnave seminár pre výchovu kňazov v dome pri mestskej fare (440. výročie).

20. 5. 1876 ► V Trnave sa narodil veterinárny lekár a odborný publicista Július BOGNER (130. výročie).

23. 5. 1786 ► Na ostrove Madagaskar zahynul gróf Móric BEŇOVSKÝ, rodák z Vrbového, cestovateľ a vojak, ktorého dobrodružné osudy sa stali námetom viacerých románov (220. výročie).

24. 5. 1881 ► V Trnave sa narodil hudobný skladateľ a pedagóg Mikuláš SCHNEIDER TRNAVSKÝ, priekopník slovenskej národnej hudby, ktorému roku 1998 Trnava udelila Cenu mesta in memoriam za celoživotné dielo (125. výročie).

25. 5. 1906 ► V Trnave umrel literárny historik, publicista, prekladateľ a kňaz Jozef KLIMSTEIN, profesor a riaditeľ gymnázia v Trnave (100. výročie).

28. 5. 1916 ► V New Yorku sa narodil slovenský historik a pedagóg Jaroslav DUBNICKÝ, absolvent gymnázia v Trnave a autor monografie o Univerzitnom kostole v Trnave (90. výročie).

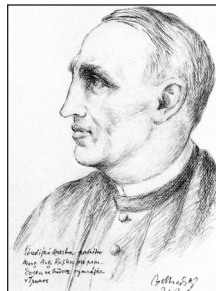
31. 5. 1866 ► V Trnave sa narodil národohospodár Alojz PAIKERT (140. výročie).
P.R.

Pamätná tabuľa Mons. A. Raškovi

Mestské zastupiteľstvo nášho mesta schválilo návrh na osadenie pamätnej tabule Mons. Augustínovi Raškovi. Návrh predložili niekdajší študenti trnavského gymnázia a tabuľa bude umiestnená na budove bývalého gymnázia, ktoré úspešne sedem rokov viedol. Mons. A. Raška je obeť ateizujúceho komunistického režimu, zomrel vo vezení v Brne, pochovaný je v Trnave.

Študijná kresba portrétu Mons. A. Rašku, ktorú reprodukovujeme, je dielom akademického sochára Štefana Belohradského, ktorý bol študentom v rokoch keď bol A. Raška riaditeľom gymnázia.

-bch, foto šb-

Aký bol Mesiac knihy v Trnave?

Odpoveď je v úspechu prvého trnavského knižného salónu a šiestej Noci s Andersenom

„Prečítané je neviditeľné, ale pretrváva. Robí nás lepšími a múdrejšími“

D. Hevier

Veľké dvojdnové podujatie na podporu čítania a propagáciu knižnej kultúry pod názvom LIBRIÁDA – Knižný salón Trnava 23. a 24. marca zarezovalo v našom meste. Priestory športovej haly sa premenili na salón, v ktorom organizátori – Mesto Trnava, Trnavský samosprávny kraj a Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave, vytvorili príjemné prostredie, aby sa tu mohli stretnúť priatelia a milovníci kníh – vydavatelia, autori, spisovatelia i ilustrátori, kníhkupci, pracovníci knižníc i čitatelia.

Stánky s knižnými novinkami si tu otvorilo 12 vydavateľstiev a kníhkupectiev, ktoré ponúkali knihy so zľavou 10 až 50 percent. Okrem nich svoje aktivity prezentovali aj Klub filatelistov Trnava, Trnavský literárny klub, Mesto Trnava i Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave. Pre mnohých návštevníkov bol veľkým prekvapením stánok Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči s ponukou zvukových kníh a kníh v braillovom písme.

Každú celú hodinu bol pripravený program pre deti, mládež i dospelých – podujatia ako pestré korálky spojené jediným spojivom – literatúrou a knihou. Klasické čítanie zo svojej tvorby, besedy autora s čitateľmi, sa striedali so živými vystúpeniami umelcov, ktorým nechýbala invenčnosť, fantázia, šokujúce zvuky i tanečné kreácie. Vystúpenie umeleckej skupiny LiStOVÁŇÍ z Brna presvedčilo mnohých mladých ľudí, aké je čítanie

fascinujúce a že z neho môžu mať aj fantastický zážitok. V plnej miere to platilo aj o ďalších programoch, napr. Koloman Kertész Bagala priviedol so sebou ďalších nadšencov literatúry a spoločne vytvorili strhujúci, nezabudnuteľný koncert literatúry, zvukov a tanečných kreácií.

Rodina Feldekovcov (na fotografii) prišla v početnom zastúpení. Oľga Feldeková prečítala zopár fejtónov zo svojej knižky, Lubomír Feldek úryvky zo svojich prekladov, ich dcéra Katarína zaspievala niekoľko šansónov s textami od svojho otca. Najmladší

foto: -fm-

člen rodiny, malá Anička, zamestnávala všetkých. Feldekovcov sme mohli vidieť aj mimo pódia v rozhovore so svojimi čitateľmi, ktorí neváhali a nechali sa spolu aj vyfotografovať.

Nie menej zaujímavé boli aj vystúpenia cestovateľa a spisovateľa Františka Keleho, Edity Sipeky alebo českých spisovateliek Lenky Procházkovej a Edy Kriseovej. Knižný salón bol sviatkom knihy pre mnohých Trnavčanov aj tým, že sa tu prezentovala knižná novinka Trnava v sieti poštových spojov, ktorú predstavil jej autor Hadrián Radváni. Aj mladí literáti, združení v Trnavskom literárnom klube, dokázali, že v Trnave sa nielen číta, ale i tvorí. Veríme, že ich časopis LITER si nájde svojich čitateľov.

Na autogramiádu, ktorá sa konala každú hodinu medzi vystúpeniami na hlavnom pódii, prijali pozvanie napr. Ján Navrátil, Marie Korandová, Pavel Dvořák, Oksana Lukomska i literárne nadaní Trnavčania, ktorí sa môžu pochváliť knižným vydaním svojej tvorby.

Vstup bol voľný, Libriádu navštívilo približne tritisíc návštevníkov. Asi dve tretiny z nich tvorili deti. Mnohé z nich sa zastavili aj v priestore pre tvorivé dielne, ktoré pre ich pripravili pracovníci Kalokagatie – CVČ. Čítanie bolo aj témou ankety, do ktorej sa zapojilo 705 respondentov. Veríme, že tohtoročný knižný salón bol dôstojným pokusom o návrat knižnej kultúry do Trnavy a našiel si mnohých fanúšikov, ktorí sa budú už teraz tešiť na ďalší ročník.

Sviatok knihy pokračoval, mottom Týždňa slovenských knižníc bolo želanie: Knižnice pre všetkých. Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave počas celoslovenského Týždňa slovenských knižníc odpúšťala pokuty za dlho požičané knihy. V čitárni sa uskutočnili besedy s historikom Pavlom Dvořákom, Máriou Kutákovou-Opatovskou a ilustrátorkou Oksanou Lukomskou. S knihou a spisovateľom sme zavítali aj do netradičného prostredia – v Ústave pre výkon trestu odňatia slobody v Hrnčiarovciach n/Parnou sa stretol Pavel Dvořák s asi tridsiatkou odsúdených a beseda to bola vynikajúca. Trnavčania mohli využiť mnohé akcie na zľavy v trnavských knižkupectvách, v knižkupectve Artforum sa stretnúť so zaujímavými osobnosťami.

Vyvrcholením Mesiaca knihy a Týždňa slovenských knižníc bola medzinárodná aktivita Noc s Andersenom. V posledný marcový piatok prežilo tridsaťpäť detí v knižnici dobrodružnú noc na počesť najväčšieho rozprávkára sveta H. Ch. Andersena. A neboli jediní. V túto noc bolo malých „Anderseníkov“ až okolo 17 tisíc na 487 miestach na Slovensku, Česku, Nemecku, Rakúsku a Slovinsku. Hlavným hosťom v KJF v Trnave bol spisovateľ Ján Uličiansky. Osobne predniesol posolstvo na počesť Medzinárodného dňa detskej knihy 2006, ktorého je autorom a číta sa v týchto dňoch vo všetkých krajinách sveta. Mottom posolstva je „Osud kníh je napísaný vo hviezdach“. Preto boli hviezdy hlavným motívom celého večera a noci. Pracovníci Hvezdárne a planetária v Hlohovci priniesli so sebou nielen poučné video o slnečnej sústave ale i ďalekohľad, ktorým sme mohli pozorovať mesiac, pokiaľ nezašiel za vežu kostola. Obrovským prevrpením bola pre deti návšteva Osmijanka. Priviedol so sebou aj tety z vydavateľstva Buvik s ich kamarátkou, Angelou Vargicovou, ktorá rozospievala a roztancovala celé oddelenie pre deti. V tvorivej dielni s Oksanou Lukomskou deti o polnoci kreslili hviezdy a planéty. Nechýbal ani pán Andersen, ktorý im prečítal rozprávku o sebe od Lubomíra Feldeka. Ďalších dvadsaťsedem nocľazníkov prežilo Noc s Andersenom a strašidelnými príbehmi na pobočke knižnice – Vodáreň.

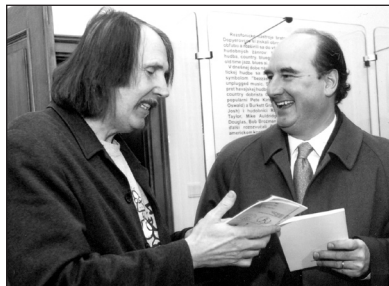
Noc s Andersenom bola tohto roku už šiesta v poradí. Trnavská knižnica bola prvou slovenskou knižnicou v medzinárodnom projekte a teší nás, že máme ďalších nasledovníkov. Lepší záver Mesiaca knihy sme si ani nevedeli predstaviť. Dokazuje to, že to s čítaním nie je až také zlé. Je jasné, že tak ako hviezdy, ani kniha a rozprávka nikdy nezaniknú.

Benjamína JAKUBÁČOVÁ

Trnavský jún sa začína v krajine dobra

S jubilujúcim 15. ročníkom medzinárodného hudobného festivalu Dobrofest – Trnava, ktorý sa uskutoční v dňoch od 1. do 4. júna, sa spája viacero okrúhlych historických výročí

To najstaršie v relatívne mladej histórii rezofonickej gitary, ktorej je festival venovaný, sa viaže k roku 1926. V tom roku sa Johnovi Dopyerovi podarilo po mnohých predchádzajúcich neúspešných pokusoch skonštruovať prvú rezofonickú gitaru, ktorá znamenala „revolúciu“ v stavbe akustických gitár. Novinka vďaka originálnemu novému systému troch malých kovových rezonátorov vložených do korpusu gitary mala silnejší zvuk a vďaka kovovému telu bola prakticky nezničiteľná. Po tom, čo si John Dopyera najprv dal v Kalifornii zaregistrovať názov pre svoju firmu The National String Instrument Corporation, 12. októbra pred 80 rokmi podal žiadosť aj o americký patent na svoj vynález. Tento deň sa vo všeobecnosti považuje za deň zrodu novej gitary, ktorá výrazne obohatila zvuk populárnej hudby a natrvalo sa zapísala do histórie. V USA sa onedlho rozšírila do takej miery, že dnes sa už považuje za americký ľudový nástroj.

Napriek svojim 80. narodeninám je rezofonická gitara medzi hudobnými nástrojmi ešte stále mladícou. O jej mladšej sestre, ktorú John Dopyera skonštruoval o tri roky neskôr, ani nehovorím. Táto mala pre zmenu drevený korpus a len jeden veľký, ale opačne vložený rezonátor. Vo svete sa preslávila pod menom – dobro.

Dobro sa dostalo nielen do názvu trnavského Dobrofestu, ale aj do názvu múzea rezofonických gitár – Dvorany slávy dobra v Trnave. Táto vznikla práve pred 10 rokmi vďaka pochopeniu a prezieravosti vtedajšieho riaditeľa Západoslovenského múzea Ing. Milana Petráša. Dvorana slávy dobra, jedinečné a jediné múzeum svojho druhu na Slovensku i v celej Európe, sa nachádza v Dome hudby Mikuláša Schneidera Trnavského. Návštevníci sa tam môžu zoznámiť s históriou rodiny Dopyerovcov, ktorá pochádzala z neďalekej Dolnej Krupej a okrem mnohých historických dokumentov môžu obdivovať aj rozličné typy rezofonických gitár. Medzi nimi je aj nádherné drevené dobro, ktoré múzeu daroval najznámejší americký dobrista Jerry Douglas z Nashville. V Dvorane slávy dobra sú aj nástroje od najznámejšej americkej firmy National Resophonic, od českej firmy Amistar, dve ďalšie gitary venoval anglický dobrista Jawbone John a v minulom roku do tejto zbierky pribudla aj veľmi zaujímavá štvorstrunová rezofonická gitara od americkej firmy Schoen Guitars.

Dvorana slávy dobra si aj napriek priestorovej stiesnenosti získala v uplynulých desiatich rokoch veľmi dobré meno. Pri svojej nedávnej návšteve Trnavy ju neobišiel ani Rodolphe „Skip“ M. Vallee, americký veľvyslanec na Slovensku (*na fotografii vpravo*).

Ďalšie tohtoročné výročia spájajú dobro a Dobrofest s filateliou. Organizátori festivalu spolupracujú už 10 rokov s Filatelistickým klubom Tirnavia. Výsledkom tejto plodnej spolupráce bola prvá príležitostná poštová pečiatka s portrétom Johna Dopyera v roku 1996, ktorú nasledoval celý rad ďalších poštových pečiatok, korešpondenčných lístkov, kašetrov, obálok prvého dňa atď. No vyvrcholením filatelistických snáh a najväčším potešením pre zberateľov bola akiste prvá „dobro“ známka na svete, ktorú pred piatimi rokmi vydala v miliónovom náklade slovenská pošta.

-B, foto: es-

Trepanie a slová

Blažej Baláž – TREPTOMACHIA.SK
Galéria Kabinet, Brno, ČR
5. apríl – 12. máj

O B R O B R O B S O B S
U B E U S E A D E E K A
N I E N I E N I E N I E

Skúsený pedagóg a popredný autor našej výtvarnej umeleckej scény Blažej Baláž (1958) predstavuje v Českej republike inštaláciu jazykovednej postkonceptuálnej práce pod názvom TREPTOMACHIA.SK z rovnomenného a široko rozvetveného cyklu.

Táto jazyková sieť je vytvorená digitálnou tlačou. Ide o výrez z rozsiahleho výskumu autora v oblasti viacerých jazykov (slovenčina, angličtina, nemčina, francúzština...) a následne ich vzájomné prelínanie i dekonštruovanie. V tomto prípade dominuje slovenský jazyk, o čom napovedá koncovka samotného názvu diela – SK. Rozmerná práca odvíjajúca sa v línii po dĺžke niekoľkých desiatok metrov ponúka vybranú zásobu systematicky radených slov so spoločným počtom grafém (vždy deväť). Prostredníctvom vedeckého prístupu skríženého pseudovedou či lingvistickou štatistikou objavil autor 235 slov v slovenskom jazyku začínajúcich na písmeno O a končiacich koncovkou NIE. Tento „zápas ľahkých, rýchlych, repových slov“, toto „trepanie do boja“ nie je len výsledkom nejakého hravého výberu, ale ide o pevne zviazaný systém, ktorý je určený abecedným poradím spisovných slov.

Autor sa textu venuje od konca 80-tych rokov v rôznych rovinách, modifikáciách a technikách. Od maľby (Geld macht frei, 2000), materiálovej grafiky (Hexameter, 1995), objektu, inštalácie sa posunul na pole súčasnej digitálnej tlače. V tomto prípade však jeho tvorba neústi do manipulácie predchádzajúcich makarónskych textov (GODSAVEUS, MONEYENOM a ďalšie) s polysémantickým charakterom. V TREPTOMACHIA.SK zdvojovanie jednotlivých pojmov zviditeľňuje lingvistickú makroštruktúru na pozadí mikroštruktúry uvádzaných slov, či jednotlivých častí inštalácie.

V konceptuálnej rovine nás autor cez jednotlivé významy posúva k hlbším, novým obsahom, pričom kontinuálne čítanie textu ponúka náhodné zostavy slov a odkrýva ich záhadné konotácie a pamäť. Činnosť, ktorá vyplýva priamo zo slovesných podstatných mien, Blažej Baláž popiera ich vlastnou koncovkou NIE. Týmto predostiera paradox – spochybnenie činností, procesov, toho, čo sa stalo – nestalo (OBSADENIE) a toho, čo človek môže uskutočniť – neuskutočniť s obsahovou väzbou na minulosť i budúcnosť. Všetky slová sú pritom oslobodené – očistené od diakritiky, žeby vytrhnuté z reálneho sveta do sveta umenia?

Zaujímavosťou je, že kurátor výstavy Jiří Valoch (1946), významný český teoretik umenia a umelec v jednej osobe, taktiež vystavoval v tom istom architektonickom priestore. Valochovu výstavu Slova jako slova otvoril v ten istý deň v Galerii u Dobrého pastýře pre zmenu Blažej Baláž v spolupráci s doktorandom Pedagogickej fakulty TU v Trnave Romanom Gajdošom. Valochova domáca brnenská pôda takto doslova nasiakla postkonceptuálnym jazykom, ktorý tento raz vizuálne zrástol s podlahou výstavného priestoru, lebo autor nalepil plotrom vyrezané písmená na parkety. Nemo rezonujúce významy späť so „slovom ako slovom“ s príznačnou tautológiou a vymedzením pojmu sú istým výsledkom celého autorovho diela. Myšlienkové procesy, ku ktorým nás autor odkazuje, nám objasňujú hranice samotného jazyka a zároveň ho presahujú, privádzajú diváka za sugestívne osobité hranice jazykových možností.

(Za iný variant práce TREPTOMACHIA.SK získal autor B. Baláž na Trienále súčasnej slovenskej grafiky 2005 v Banskej Bystrici jednu z troch štatutárnych cien – Cenu mesta Banská Bystrica)

Ivana TOMÁŠOVÁ

SUPERNOVA

Galéria Jána Koniarka, Kopplov kaštieľ
usporiadali: Galéria Jána Koniarka v Trnave a British Council v Bratislave
kurátor: Caroline Douglas (Veľká Británia)
vernissáž: 17. mája o 18.00 h

Výstavný projekt pod názvom SUPERNOVA prezentuje štrnásť vybraných britských výtvarníkov a výtvarníčok strednej a mladšej generácie (v kurátorstve Caroline Douglas). Ich spoločnou platformou je redefinovanie modernizmu a jeho vizuálnej kultúry predovšetkým v oblasti architektúry, purizmu a geometrickej abstrakcie. Jej protagonisti vedome nadväzujú na kľúčové osobnosti moderny (Victor Pasmore, Le Corbusier, Ben Nicolson, Piet Mondrian a pod.). Programovo pracujú s ich výtvarným jazykom, avšak manipulujú s ich znakmi s istým odstupom, nadhľadom, či ironickým komentárom. Výstava prináša aj zaujímavé mediálne rozvrstvenie: rozmerné geometrické kompozície Gary Huma, Sarah Morris či Tobyho Zieglera, architektonický objekt Liama Gillicka z hliníku a plexiskla, video Jane a Louise Wislonových a Haluka Akakcea až po počítačové animácie Dana Nortona.

Galéria Jána Koniarka v Trnave sa najmä od 90. rokov minulého storočia dlhodobo zameriava na prezentovanie súčasnej výtvarnej scény v medzinárodnom kontexte. Projekt Supernova plne zapadá do tejto výstavnej koncepcie. Zároveň týmto poskytuje širšej slovenskej verejnosti ojedinelú možnosť zoznámiť sa s aktuálnymi výtvarnými tendenciami na britskej scéne (výstavu sprevádza aj obsiahly katalóg). Dôležitou súčasťou projektu je aj program edukačných aktivít zameraný predovšetkým na žiakov a študentov základných a stredných škôl s praktickým overením si ponúkaných výtvarných ideí a riešení, ktoré výstava prináša. Inú cieľovou skupinu tvoria vysokoškolskí študenti humanitného zamerania (z dvoch trnavských univerzít), ktorým je určená animácia princípov modernizmu a jeho ideového pozadia do súčasnej výtvarnej podoby.

Vladimír BESKID

Thomas Lail: Proti vetru

Synagóga – Centrum súčasného umenia
kurátorka: Viera Levitt
vernissáž: 17. mája o 17.00 h

Výstava Proti vetru je prvým európskym projektom newyorského výtvarníka Thomasa Laila (1967). Vznikol priamo pre priestor Synagógy – Centra súčasného umenia v Trnave a je pokračovaním tvorby tohto autora, ktorá sa zaoberá akýmisi kváziarchitektúrami vloženými do existujúcich priestorov.

Dočasná inštalácia v synagóge odkazuje na Sukot – tzv. sviatok stánkov, ktorý nasleduje po sviatku zmierenia Jom Kippur. Počas tohto obdobia Židia stavajú dočasné útulky, stánky pripomínajúce 40-ročné putovanie púšťou po úteku z Egypta. Tieto konštrukcie boli otvorené hviezdam a oblohe, ale chránili proti vetru. Inštalácia v synagóge nepriamo vychádza z ich štruktúry, pripomínajúc tak i ďalšie vyhnanstvo židovského obyvateľstva z nášho územia počas 2. svetovej vojny. V širšom zmysle táto dočasná inštalácia odzrkadľuje rovnako architektonický interiér, ako aj sociálne a politické vplyvy, ktoré ním prenikajú. Priehľadná konštrukcia natiahnutá naprieč

budovou delí synagógu na nové, vyprázdnené priestory, do ktorých môže divák vojsť, alebo si ich pozrieť z poschodia, kde je výstava doplnená kolážami. Súčasťou výstavy je abstraktná kompozícia inšpirovaná štruktúrou hebrejskej liturgickej hudby. Je výsledkom dlhodobej spolupráce medzi Thomasom Lailom a dvojicou hudobníkov Bobom Lukomskim a Hajji Majerom z USA.

Výstava vznikla v koncepcii Viery Levitt, ktorá sa jej prostredníctvom vracia do galérie ako externá kurátorka. Projekt podporili Veľvyslanectvo Spojených štátov amerických v Bratislave, New York Foundation for the Arts Strategic Opportunities Stipend a Faculty Development Grant, Hudson Valley Community College, State University of New York, Troy.

Viac informácií nájdete na www.gjk.sk.

Inšpirujúci triumf dedinského činelistu **Pravdivý príbeh z čias, keď sa ešte množstvo kultúry v trnavskom okrese meralo v kubických metroch na obyvateľa**

Začiatkom sedemdesiatych rokov minulého storočia sa nový inšpektor kultúry na Okresnom národnom výbore v Trnave prezentoval vo svojej funkcii tým, že všetkým správcom kultúrnych zariadení a osvetárom v trnavskom okrese poslal list, v ktorom ich žiadal, aby zmerali dĺžku a šírku všetkých kultúrnych sál aj s prislúchajúcimi miestnosťami (kancelárie, foyer, WC a pod.), ktoré spravujú, a získané údaje mu obratom poslali späť. Potom zrátal plochu všetkých kultúrnych zariadení v okrese, vydal ju počtom obyvateľov okresu, a zistil, koľko metrov štvorcových kultúry pripadá na jedného obyvateľa okresu Trnava. Je nad slnko jasné, že tak závažnú skutočnosť si nový inšpektor kultúry nemohol nechať iba pre seba a písomne s ňou oboznámil všetkých pracovníkov kultúry v okrese.

V istej nemenovanej, ale skutočnej obci v trnavskom regióne bola dobrá dedinská dychovka. Hrávala na pohreboch, pri štátnych sviatkoch a na hodoch. Za bývalej Československej socialistickej republiky boli hudobné nástroje ešte lacné a predseda miestneho národného výboru (MNV) v dedine investoval, aby bolo veselo. Dychovka urobila aj skúšky, ktoré každoročne poriadalo Okresné osvetové stredisko v Trnave, a dostala oprávnenie účinkovať na verejných hudobných produkciách. Všetko bolo dokonalé, až na jednu chybičku...

Pri povinnej prednesovej skladbe, československej štátnej hymne, nevedel činelista v prvej časti „Kde domov můj“ na vrchole piesne v pasáži „země česká, domov můj“, udrieť činelmi na správnom mieste. Márne mu kapelník dohovárал, že živé vystúpenie je neopakovateľné, zaznie v priesečníku priestoru a času, a keď nezahrá tie činely – „domov mů-húj – prásk!“, tak pokazí celý dojem. Pochytivý činelista si preto požiadal od predsedu MNV gramofónovú platňu so štátnou hymnou a doma venoval všetok voľný čas trieskaniu. Rozhádال sa s celou rodinou, žena mu na jedno ucho ohluchla a osprosené sliepky prestali niesť. Najviac trpel dedinský predseda komunistickej strany, ktorý dodržiaval nepísaný zákon, že pri hymne treba stáť v pozore. Niekedy musel dlho striehnuť v patričnej vzdialenosti od domu činelistu, kde sa hudba takmer nedala identifikovať a keď nastalo ticho, vyrazil ako o život, aby v krátkej prestávke medzi hymnami stihol dobehnúť ku svojej chalúpkе. Takmer vždy však hymna nečakane zaburácala na polceste a predseda strany musel skamenieť v pozore. Vôbec sa nehýbal a iba kútikmi úst márne pokrikoval na okoloidúcich, aby tiež zastali a postavili sa do pozoru. Hymna sa stále opakovala... Niekedy jeho strnulé telo vyslobodila až milosrdná noc.

Jeden aktívny Pomocný strážnik verejnej bezpečnosti (PS VB), ktorý si nebol istý, či v „hymnovej“ chalúpke nežije vnútorný nepriateľ socializmu, tajne oznámil túto skutočnosť na Okresný výbor strany v Trnave. Prišla Tatra 603, súdruhovia preverili meritum veci a tak ich to nadchlo, že činelista dostal nacvičovanie „domov mů-húj – prásk!“ ako stranícku úlohu.

Potom sa zrodilo to nádherné slnečné ráno, 9. máj, štátny sviatok, deň výročia víťazstva nad fašizmom. Z okresného národného výboru vyslali na tú parádu do nemenovanej dedinky spolu s autom a šoférom nového inšpektora kultúry, ktorý bol už známy svojimi výpočtami metrov štvorcových kultúry na obyvateľa okresu. Nový inšpektor bol v obci prvý raz a nevedel, kde bude slávnosť.

Muž s činelmi v rukách práve kráčal slnkom zaliatou ulicou. Po tisíckach úderov si bol istý, že dnes to zahrá dobre. V tranze možno ani nevnímal, ako pri ňom zastalo auto a zo stiahnutého okienka sa vystrčil veľký kus nového inšpektora kultúry aj s hlavou.

„Súdruženko, prosím vás, kde sa koná tá oslava?“ spýtala sa činelistu tá hlava práve vtedy, keď z dedinských reproduktorov škrípala hymna v mieste „země česká, domov mů-húj“. Činelista nezaváhal, s neprítomným pohľadom sa rozohľadal činelmi a prásk!!! Trafil presne. Typický činelový zvuk to síce nebol, ale práve v tom okamihu, keď mal zaznieť, sa ozval strašidelný výkrik nového inšpektora kultúry.

Miestna dychovka na oslavách tiež zahrála hymnu, činelista exceloval a stal sa hrdinom dňa. Činelmi trafený inšpektor sa potom písomne ospravedlnil všetkým kultúrnym pracovníkom okresu za tie prvé výpočty štvorcových metrov kultúry na obyvateľa okresu Trnava a dal si poslať okrem dĺžky a šírky aj výšku kultúrnych sál. Tiež žiadal, aby mu kultúrnici vyrátali, koľko metrov kubických má ich kultúrne zariadenie. Menší problém s tým mal iba Jožko Móric, pracovník mládežníckeho klubu Fortuna na Františkánskej ulici v Trnave, kde bola kultúrna miestnosť v gotickej pivnici s klenutou klenbou. Našťastie, mal štátnicu z matematiky a objem miestnosti napokon vyriešil pomocou integrálov.

Po spracovaní získaného materiálu trafený inšpektor vyrátal množstvo kultúry na obyvateľa okresu Trnava v metroch kubických a bol okamžite preložený do vyššej funkcie.

Marián MRVA

Rekordných štrnásť krajín na festivale Grand Prix Tyrnavia 2006 v športových a spoločenských tancoch

Mestská športová hala v Trnave patrila tanečníkom zo štrnástich krajín: Anglicka, Bulharska, Česka, Francúzska, Litvy, Lotyšska, Maďarska, Poľska, Rakúska, Rumunska, Srbska / Čiernej Hory, Talianska, Ukrajiny a SR (doteraz najviac). Vrcholné trnavské podujatie tretí raz za sebou bolo súčasťou rebríčkovej súťaže Medzinárodnej federácie tanečného športu (IDSF). Dvojdňový sviatok, tešiaci sa veľkému diváckemu záujmu, otvorila vedúca odboru školstva MsÚ v Trnave Ing. Zuzana Lančaričová. Do programu Grand Prix Tyrnavia 2006 zaradili 24 vekových a výkonnostných kategórií. Priaznivcom športových a spoločenských tancov sa predstavilo 383 súťažných párov, počnúc neregistrovanými deťmi a končiac seniormi nad 40 rokov. Zahraniční tanečníci získali 17 prvenstiev. Zo zvyšných siedmich primátov vyárendovali najvyšší stupienok pre trnavské páry (celkovo ich bolo až päťdesiat) v piatich súťažiach: Dušan Lamoš – Hanka Zacharová z Klubu tanečného športu Tyrnavia vyhrali hlavnú A-štandard (štartovalo 11 párov), Anton Kohutovič – Mária Orolínová z Trnavského tanečného centra boli prví v hlavnej D-štandard (19 párov), Dominik Cipár – Patrícia Martinovičová v juniorskej II B-latin (6 párov), Martin

Janiček – Petra Pozdechová v tej istej vekovej skupine štandard (3 páry) a Vladimír Varga – Alexandra Šulanová, všetci sú členmi Extra Dance Teamu Welcome, nenašli premožiteľov v kategóriách neregistrovaných juniorov 1+2 štandard + latin (22 párov).

Víťazov hlavného galaprogramu dekoroval primátor mesta Trnavy Ing. Štefan Bošňák, ktorý mal záštitu nad 8. ročníkom GPT. Osobitnú cenu najlepšiemu českému páru odovzdal prezident partnerského poľského mesta Zabrze Dr. Ing. Jerzy Golubowicz.

Finálové výsledky hlavných kategórií IDSF Open – latinskoamerické tance (45 párov): 1. Radim Prádka – Kateřina Kolmanová, 2. Martin Kordek – Michaela Gatěková, 3. Jindřich Činčura – Iva Langerová, 4. David Franek – Romana Zoňová (všetci ČR), 5. Zsolt Vas – Kitti Pragerová (Maďarsko), 6. súrodenci Michal a Zuzana Imriškovci (SR); štandardné tance (35 párov): 1. Roman Mayer – Siret Siilaková (Rakúsko), 2. Daniele Gallaro – Kimberly Taylorová (Taliansko, Anglicko), 3. Karol Brüll – Viktora Bolenderová (SR, Ukrajina), 4. Pavel Bič – Silvie Konderlová (ČR), 5. Pawel Szajda – Karina Hoffmanová (Poľsko), 6. Jindřich Činčura – Iva Langerová (ČR).

Medzi zahraničnými tanečníkmi, ktorí absolvovali premiéru na GPT, boli aj dvaja známimi talianskimi hostia, obaja z Milána. Ich partnerky mali inú štátnu príslušnosť: Daniele Gallaro si vytancoval strieborný stupienok v silne obsadenom štandarde IDSF Open spolu s Angličankou Kimberly Taylorovou, Paolo Di Lorenzo v tej istej súťaži skončil ôsmy, spolu Liene Darbinieceovou z Lotyšska. Aj najlepší Slovák, v Trnave bronzový Karol Brüll, sa vďačným divákom predstavil so zahraničnou partnerkou, Ukrajinkou Viktoriou Bolenderovou. Stojí za povšimnutie, že týždeň pred trnavskom medzinárodnou konfrontáciou získala táto dvojica v bratislavskom PKO titul majstrov Slovenska v štandardných tancoch, čím si vybojovala účasť v aprílových majstrovstvách Európy na Malorke.

Organizátori GPT 2006 (Mesto Trnava, Trnavské tanečné centrum, Karloveské tanečné centrum) pripravujú pre trnavských milovníkov športových a spoločenských tancov ďalšiu medzinárodnú súťaž na 25. a 26. júna (nedeľa, pondelok). V rámci olympiády detí a mládeže Kalokagatia 2006 bude súťažiť na novej palubovke mestskej športovej haly okolo 150 párov. Usporiadateľský štáb tejto mládežníckej akcie opäť povedú Miroslav a Helena Balúnovci.

Jaroslav LIESKOVSKÝ

Šport: aprílové výsledky, májové pozvánky

■ **PRIJATIE BRONZOVÝCH HOKEJOVÝCH JUNIOROV** – Mestská radnica si uctila ďalší úspešný športový kolektív. Tentoraz išlo o juniorov Hokejového klubu Trnava, ktorí v majstrovskom ročníku extraligy 2005/06 získali bronzové medaily (za Duklou Trenčín a HK 36 Skalica). V tej istej súťaži pred rokom Trnavčania boli nováčikmi a účasť medzi elitou ratovali až v nadstavbovej časti. Za úspešnú reprezentáciu mesta im poďakoval zástupca primátora Ing. Ľudovít Daučo. Zverenci Tibora Daniša, jeho asistenta Emila Weila a kondičného trénera Ing. Igora Zimana sa zapísali do pamätnej knihy mesta, rovnako aj predstavitelia klubu na čele s prezidentom HK Ing. Pavlom Poláčkom a manažérom Karolom Belkom. Káder juniorov HK Trnava (podľa abecedy): Martin Baran, Lukáš Benedik, Marek Biro, Marián Haršáni, Martin Hlavna, Marcel Holovič, Jozef Hutár, Matúš Jelemenský, Martin Klčovanský, Rastislav Konečný, Marek Krajčovič, Matej Krčula, Milan Kytnár, Martin Lobotka, Matej Mišura, Pavol Poláček ml., Tomáš Richtárik, Jakub Rumpel, Marek Stacho, Václav Stupka, Tomáš Šmičko, Martin Šurek, Alexander Vaši, Marek Vaši, Karol Zachar.

■ **VÝSLEDKY BEŽECKEJ TRIDSAŤMINÚTOVKY** – Mestský atletický štadión trnavskej AŠK Slávia už šestnásť raz privítal účastníkov jarného vytrvalostného behu na tridsať minút (43 účastníkov). Polhodinové krúženie po konipurovom ovále ovenčilo Pavla Michalčíka z Nového Mesta nad Váhom (8863 m). Ďalšie priečky obsadila domáca dvojica Michal Puškár (8220) - Martin Vysudil (8120). Medzi dorastenkami a ženami absolvovala najviac metrov talentovaná Jana Puškárová (7070). Zo starších kategórií zostalo v Trnave jedno prvenstvo, v konkurencii šesťdesiatnikov ho získal Štefan Gažo (7090 m). Rámcová dvanásťminútovka bola určená žiackym adeptom kráľovnej športov. Pri nezáujme trnavských škôl o toto tradičné atletické populudnie (z 25 detí bolo z Trnavy iba päť) putovali primáty na vidiek, zásluhou Romany Lackovičovej (Bojničky, 2980 m) a Tomáša Černeka (Dolná Krupá, 2995).

■ **TURNAJ PRIATELSTVA V HALOVOM FUTBALE** – Novú palubovku Mestskej športovej haly otestovali počas druhej aprílovej soboty účastníci nevšedného turnaja v malom futbale, ktorý sa hral pod záštitou veľvyslanca Srbska a Čiernej Hory v SR Vojislava Milenkoviča a primátora mesta Trnavy Štefana Bošnaka. Po príhovoroch oboch osobností sa na novej, kvalitnej palubovke predstavili aktéri exhibičného súboja: diplomati akreditovaní v SR (z Dánska, Maďarska, Poľska, Ruska, Srbska / Čiernej Hory, Švajčiarska) si zmerali sily s výberom zúčastnených družstiev hlavného turnaja. Diplomati podľahli All stars teamu 2:3. Poradie v hlavnom turnaji: 1. Bratislava, 2. Košice (finále 3:0), 3. Bratislavskí doktori, 4. Dom zahraničných Slovákov, 5. Trnava, 6. Nitra, 7. Združenie srbsko-čiernohorsko-slovenského priateľstva Svetozara Miletiča, 8. Ministerstvo zahraničných vecí SR. Oporou víťazného kolektívu bol Vuksanovič, so šiestimi gólmi najlepší strelec turnaja, ešte na jeseň obliekajúci dres Slovana Bratislava. Dobro mu sekundoval africký futbalista Ondua, bývalý hráč Artmedie Petržalka.

■ **JARNÝ BEH TRNAVSKÝCH STREDOŠKOLÁKOV** – Jubilejný, dvadsiaty ročník lesného behu, s podtitulom Krajom Jána Hollého, napriek mrholeniu prilákal do nádherného malokarpatského terénu za obcou Dobrá Voda, v lokalite pod Mariášom, rekordných 122 štartujúcich. Technickí realizátori zo Školského atletického klubu SPŠ a Mestského úradu v Trnave vypísali preteky pre šesť kategórií na tratiach od 800 do 2400 metrov. Pomocnú ruku im podala dobrovodská Škola v prírode. Pred otvorením krosu zástupcovia organizačného výboru navštívili tamojší cintorín, kde položili kvety na hrob barda slovenskej literatúry, významného básnika Jána Hollého. Výsledky – dorastanky: 1. Eva Lietavcová (Športové gymnázium), 2. Romana Komarňanská (Gymnázium J. Hollého), 3. Lenka Hujsiová (Gymnázium A. Merici); juniorky: 1. Rodika Tasbireková (ŠG), 2. Zuzana Neštická (Združená SPŠ), 3. Eva Baránková (Gymnázium A. Merici); dorastenci: 1. Erik Švorčík (ŠG), 2. Maroš Zruban (Gymnázium J. Hollého), 3. Štefan Emanuel (ŠG); juniory: 1. Jozef Valášek (SPŠD), 2. Lukáš Hlavatovič, 3. Štefan Laták (obaja ZSPŠ). Rámcový kros pre žiakov dobrovodského regiónu vyhrala dvojica Dominika Grošmidová (ZŠ Špačince) a Timotej Hupka (ZŠ Kátlovce).

■ **TRNAVSKÁ CYKLISTICKÁ LIGA** – Májový program 12. ročníka TCL Generali tvoria štyri kolá (všetky majú začiatok o 17. h), prvé tri s hromadným štartom: 10. 5. zraz na kopci za Košolnou (smer Dlhá); 17. 5. pri sušičke pred Horným Dubovým; 24. 5. v Horných Orešanoch, na kopci Všivavec; 31. 5. časovka jednotlivcov Trnava – Špačince – Malženická cesta – Trnava, štart na konci Kopánky. Seriál je určený všetkým

milovníkom cestnej cyklistiky, od desať rokov až po veteránov. Pelotón rozdelia do desiatich vekových kategórií.

■ **BEŽCI NA ŠTAFETOVÝ MARATÓN DO MAĎARSKA** – Partnerské mesto Szombatheľy každoročne v máji pozýva milovníkov dlhých tratí na štafetový RIGIPS-maratón štvorčlenných družstiev. Jeho 11. ročník sa pobeží v nedeľu 14. mája a predstavia sa v ňom aj Trnavčania. Asfaltový okruh meria 2,1 km, každý pretekár s prestávkami ho absolvuje päťkrát. Vlni v 10. ročníku štartovalo 33 tímov z Dánska, Nemecka, SR a Maďarska. Našu štafetu, pod názvom Rigips Slovakia / Mesto Trnava, tvorila štvorica Ľuboš Ferenc – Michal Puškár – Stanislav Hanus – Ivan Urcikán. V absolútnom poradí obsadila tretie miesto (za Veszprémom a Kaposvárom). O tohtoročnom účinkovaní Trnavčanov v starobyľom maďarskom meste prinesieme informáciu v júnovom čísle nášho mesačníka.

■ **ŠTVORHRA ČLENOV TRNAVSKEJ TENISOVEJ LIGY** – O putovný pohár primátora mesta sa bude súperiť počas tretieho májového víkendu na dvorcoch 1. TC v mestskom športovom areáli Lokomotíva na sídlisku Družba. Podľa slov Ing. Pavla Dienera, riaditeľa štvrtého ročníka turnaja vo štvorhre, diváci uvidia súboje okolo štyridsiatich rekreačných aktérov, ktorí sú členmi Trnavskej tenisovej ligy (vznikla v roku 1979). Je možná aj obmedzená účasť hráčov mimo registrácie v TTL. Otváracie fityny sa začnú odvíjať v sobotu 20. mája o 9.30 h. Hrať sa bude na dva víťazné sety. Podujatie zorganizuje riadiaci výbor TTL v spolupráci s mestským magistrátom. Úloha hlavného rozhodcu pripadne Dušanovi Ciprovi. Vlnajšie prvenstvo príde obhajovať dvojica Peter Jánošík – Arnold Horváth. Na raketách hráčov Vitany zostali pred rokom členovia A-družstva Strednej zdravotníckej školy František Uhrovič – Jozef Merceg. Pripomeňme, že semifinálový zásah si v 3. ročníku zapísali: Ivan Bihári (SOU stroj.) - Peter Jablonický (Tegra), Miroslav Brna (Tegra) – Igor Cepko (Želos). Medzi rekreačnými tenistami by nemal chýbať ani bývalý vynikajúci futbalový reprezentant Jozef Štibrányi, strelec pamätného gólu do siete Španielov (1:0) na MS 1962 v Chile, kde naša reprezentácia získala strieborné medaily.

Jaroslav LIESKOVSKÝ

Challenge Day poslednú májovú stredu

Mesto Trnava sa aj v tomto roku zapojí do celosvetovej súťaže v rôznych pohybových aktivitách občanov, v súvislom trvaní minimálne pätnásť minút. Populárny Challenge Day (Vyzývaci deň) bude v stredu 31. mája, už tradične pod záštitou primátora Ing. Štefana Bošnaka. Všetky telovýchovné objekty, patriace pod Správu kultúrnych a športových zariadení mesta, v ten deň sprístupnia občanom bezplatne. Početnejším skupinám sa však treba vopred dohodnúť s vedúcimi jednotlivých mestských centier telesnej kultúry.

Komisia mestského zastupiteľstva pre mládež a šport prerokovala na svojom aprílovom zasadnutí predbežný scenár Vyzývacieho dňa 2006. Najväčšie jednodňové svetové podujatie športu pre všetkých sa oficiálne začne v našom meste o 9.30 h na sídlisku Linčianska (športový areál ZŠ na Limbovej). Olympiáda materských škôl, pod názvom Hry o päť farebných kruhov, sľubuje veľkolepý otvárací ceremoniál, spojený s návratom do starogréckej antiky. Predpoludnie bude patriť aj ďalším tradičným príspevkom do trnavskej mozaiky zdravia. Dlhodobé súťaže základných a stredných škôl i učilíšť v siedmich odvetviach, známe Trnavské športové hry, rozdadujú body v záverečných

zápoleniach ôsmeho ročníka. Mestský športový areál FK Lokomotíva privíta žiacke futbalové talenty na turnaji O pohár viceprimátora mesta Ing. Vladimíra Butka. Mentálne postihnutá mládež i dospelí dostanú možnosť zapojiť sa do telovýchovnej činnosti zásluhou DSS zo Stromovej. Telocvičňa SOU stavebného ožije stredoškolským aerobikom. Vlastné aktivity chystá Katedra telesnej výchovy a športu Materiálovotechnologickej fakulty STU, centrum voľného času Kalokagatia, Mestská rada mládeže a ďalšie subjekty. Milovníci dvojkoľosových „tátošov“ sa o sedemnásť hodine môžu otestovať v cyklistickej časovke.

Pripravený je aj mokrý variant. V prípade nepriaznivého počasia niektoré akcie presunú pod strechu Mestského zimného štadióna.

Hlavným vyhlasovateľom tohto celosvetového festivalu zdravia je Medzinárodná organizácia športu pre všetkých (TAFISA). Škoda len, že na Slovensku aj v tomto roku zostáva všetka ťarcha na pleciach mestských samospráv, pretože zo strany štátu im už tretí rok nie je poskytnutá žiadna materiálna pomoc pri organizovaní Vyzývacieho dňa. Challenge Day 2006 v Trnave bude dňom výzvy pre všetkých Trnavčanov venovať sa športu a sebe.

Podrobnejšie informácie poskytne záujemcom referát telesnej kultúry a športu mestského úradu na Trhovej 3 (tel. 59 06 129). Jednotlivci i kolektívy môžu nahlásiť svoju účasť vo Vyzývacom dni 2006 v registračných centrách (MsÚ na Trhovej 3 – tel. 59 06 101, mestská radnica na Hlavnej 1 – tel. 59 06 301), čím získajú možnosť zaradenia do tombolového žrebovania o niektorú z vecných cien. *(lies)*

Aerobik maratón na Deň narcisov

Mesto Trnava, konkrétne Kancelária Zdravé mesto a Kalokagatia – Centrum voľného času v spolupráci s Aerobic studio No¹ v Trnave pripravili 7. apríla na Deň narcisov v Mestskej športovej hale ďalší ročník Aerobik maratónu pre základné a stredné školy.

Bola to v pomerne krátkej dobe už druhá aktivita, ktorú toto agilné aerobikové štúdio pripravilo v snahe podchytiť záujemcov, resp. záujemkyne športovať pre vlastné zdravie. Tou predchádzajúcou bolo veľké aerobikové cvičenie s charakteristickým názvom Športom proti drogám. Tentoraz pripravili Jana Vítová, šéfka aerobikového štúdia, spolu s vedúcou celého podujatia Ivetou Poláčkovou z Kalokagatie špecifický program cvičení, ktorý prispôbili skúsenostiam účastníkov. Počas cvičenia sa v športovej hale vytvorilo toľko pozitívnej energie, že i zdravotníci, keby vtedy nezačínali štrajkovať, ju museli na svojich aparátoch zaznamenať. Dúfajme, že nevyšla nazmar!

Úvod do tohto humánneho podujatia urobil primátor mesta Ing. Štefan Bošňák svojim poďakovaním všetkým za aktívnu pomoc v boji i najmä v prevencii voči ochoreniu rakovinou a zároveň troška „podstrihol“ účastníkov otázkou, či bude ich maratón dvadsaťštyrihodinový. Podaktorí zneisteli, ale odradiť sa nenechal nik. Úvodné aerobik-breakové „prekáračky“ v podaní členiek klubu Kalokagatie boli svorkou, ktorá spojila všetkých prítomných, aby potom to skutočné úvodné zahriatie urobila Vladka Jurišová z Pohody. Pod jej vedením si dvestoštyri tínedžerov postupne prestalo myliť svetové strany, ruky či nohy a vytvoril sa síce farebne i vekovo pestrý, no jednotne orientovaný kolektív. Ten potom už manželka Katka a Marek Stachovci z aerobikového štúdia Jany Vítovej v ďalších štyroch kolách tak rozpumpovali, že každá prestávka prišla vhod. Ale, čo už mladí nevydržia! Dokonca aj tých zopár mladých dám, ktoré pred začiatkom priznali, že si

prišli vlastne „blicnúť“, sa tvárilo veľmi príjemne. Milé bolo pozorovať klientov trnavského Domu sociálnych služieb na Stromovej ulici, ktorí takého cvičenie videli prvý raz a v spojení so získanými žltými kvietkami – malými odznakmi, netajili svoje nadšenie.

Porota bola prajná a namiesto troch ocenila po osem cvičencov ako zo základných, tak aj zo stredných škôl. Medzi úspešných sa dostali aj chlapci. Svedčí o tom konečné poradie:

Základné školy: 1. Kristína Hlavatovičová, ZŠ Dobrá Voda, 2. Peter Mešťaník, ZŠ A. Kubinu, 3. Klaudia Tomašovičová, ZŠ Bottova, 4. Lucia Čmaradová, ZŠ Dobrá Voda, 5. Patrícia Hanzlíková, ZŠ Mozartova, 6. Elena Fábryová, ZŠ Nám. SUT, 7. Richard Sianta, ZŠ Gorkého, 8. Michaela Skaláková, ZŠ Smolenice.

Stredné školy: 1. Veronika Kováčová, SPŠ dopravná, 2. Dominika Kudlíková, SPŠ dopravná, 3. Dáša Jantovičová, Stredná zdravotná škola, 4. Nikola Hrušková, SOŠ dopravná, 5. Miroslava Demovičová, SPŠ dopravná, 6. Monika Kollárová, Stredná zdravotná škola, 7. Zuzana Neštická, ZSPŠ, 8. Mária Prvá, SPŠ dopravná.

Aerobic maratón svojou účasťou podporilo osemnásť škôl – základné školy A. Merici, Mozartova, A. Kubinu, Námestie SUT, Gorkého, Vančurova, K. Mahra, Cífer, Bučany, Smolenice, Dobrá Voda, Špačince, Gymnázium J. Hollého. To bolo zároveň aj medzi strednými školami spolu s SPŠ dopravná, Stredná zdravotná škola, ZSPŠ a Obchodná akadémia. Keďže dobrých skutkov ako keby nebolo dosť, Jana Vítová prisľúbila všetkým týmto školám pozvánku na jedno z nasledujúcich podujatí svojho aerobikového štúdia, umožňujúcu im zúčastniť sa cvičenia bez zaplatenia účastníckeho poplatku. Takže neravme, že dobré robiť skutky sa neopláca.

Eduard KRIŠTOFOVIČ

Svetový deň bez tabaku – 31. máj 2006

Viete, čo je Chronická obštrukčná choroba pľúc? Toto chronické pľúcne ochorenie je hlavnou príčinou chorobnosti. Mnohí ľudia ho majú a ešte o tom nevedia.

Kancelária Zdravé mesto Trnava v spolupráci s firmami Boehringer Ingelheim a Pfizer a pneumologickými ambulanciami v Trnave pozývajú všetkých občanov 31. mája od 13.00 do 16.00 h na meranie pľúcnych funkcií na Trojičnom námestí.

Meranie sa vykonáva pomocou spirometra za prítomnosti odborného pľúcneho lekára. Ak je chronická obštrukčná choroba pľúc zistená včas, sú možnosti, ako môžete predísť ďalšiemu poškodzovaniu pľúc a cítiť sa lepšie!

Odborné poradenstvo vám poskytnú MUDr. Helena Horváthová od 13.00 do 14.30 h a MUDr. Július Duchoň od 14.30 do 16.00 h.

Odpovede na tieto otázky Vám môžu pomôcť zistiť, či by ste mohli mať chronickú obštrukčnú chorobu pľúc – CHOCHP:

1. Kašlete viackrát počas dňa, väčšinu dní?	Áno ___	Nie ___
2. Vykašliavate hlien väčšinu dní?	Áno ___	Nie ___
3. Zadýchavate sa ľahšie ako vaši rovesníci?	Áno ___	Nie ___
4. Máte viac ako 40 rokov?	Áno ___	Nie ___
5. Pracujete v znečistenom prostredí?	Áno ___	Nie ___
6. Ste fajčiar alebo bývalý fajčiar?	Áno ___	Nie ___

Ak ste odpovedali áno na tri a viac z týchto otázok, poraďte sa s vaším lekárom. Príďte si zmerať svoje pľúcne funkcie!

Prečo nefajčiť?

Vzduch bez tabakového dymu je základnou súčasťou práva na zdravé, neznečistené životné prostredie

Fajčenie cigariet treba chápať v prvom rade ako prejav závislosti na nikotíne. Cigaretový dym môže vyvolávať u navyknutých príjemné pocity a na krátky čas zlepšenie koncentrácie. Tabakový dym obsahuje značné množstvo rôznych chemických látok, z ktorých podstatné tvoria nikotín, decht a kyslíčnik uhoľnatý.

Jeho zhubné pôsobenie na organizmus sa prejavuje až po určitom čase, kedy tiež vzniká na nikotín návyk s iluzórnou predstavou o slobodnom rozhodnutí prestať fajčiť.

Fajčenie patrí k hlavným rizikovým faktorom vzniku závažných ochorení. Napriek skutočnosti, že ľudia sú informovaní o rizikách, väčšina zostáva k varovaniam nevsímať. Otázkou teda ostáva, prečo je fajčenie škodlivé? Prečo nefajčiť?!

V prvom rade je dôležité nezačať fajčiť, resp. prestať fajčiť pre nasledovné zdravotné riziká:

Nikotín spôsobuje uvoľnenie látok v organizme, ktoré zvyšujú tlak krvi, zrýchľujú srdcový pulz, prispievajú k poruchám srdcového rytmu, zvyšovaniu voľných mastných kyselín v krvi a tvorbe krvných zrazenín.

Decht v cigaretovom dyme vplýva karcinogénne (podporuje vznik rakoviny) na ľudský organizmus.

Oxid uhoľnatý (CO) vyraduje z činnosti krvné farbivo hemoglobín, čím viazne prenos kyslíka z pľúc do jednotlivých tkanív a orgánov. Dlhodobé zvýšenie CO v organizme vyvoláva zvýšenie tukových látok v krvi s následným vznikom aterosklerózy.

Nezvratne dokázaný je závažný podiel fajčenia pri týchto chorobách:

- ✖ Rakovina pľúc, hrtana, ústnej dutiny, pankreasu, močového mechúra, konečníka a maternicového krčku (80 percent úmrtí na rakovinu pľúc je spôsobených fajčením).
- ✖ Chronické zápalové ochorenia dýchacích ciest.
- ✖ Ateroskleróza, ischemická choroba srdca, infarkt myokardu (smrteľný srdcový infarkt sa vyskytuje 10 – 15 krát častejšie u fajčiarov), cievne mozgové príhody a ochorenie ciev dolných končatín.
- ✖ Komplikácie v tehotenstve – vyšší výskyt predčasných pôrodov a potratov, zníženie pôrodnej hmotnosti plodu.
- ✖ Vredová choroba žalúdka a dvanástnika.
- ✖ Choroby ústnej dutiny - zápaly slizníc, paradentóza, zubný kaz.
- ✖ Mužská impotencia - fajčiari majú o 50 percent zvýšené riziko impotencie.

Fajčiar je osoba, ktorá fajčí pravidelne aspoň jednu cigaretu denne po obdobie jedného roku.

Pasívny fajčiar je osoba, ktorá dýcha vzduch znečistený cigaretovým dymom (nefajčiari vďaka pasívnemu fajčeniu majú o 20 – 30 percent zvýšené riziko ochorenia).

Prečo prestať fajčiť?

Fajčenie sa stalo vážnym celospoločenským problémom. Na Slovensku vplyvom fajčenia zomiera okolo 11 000 ľudí ročne. Nezávisle na veku fajčiara nikdy nie je neskoro prestať fajčiť. Zníži sa výskyt zhubných nádorových ochorení a pravdepodobnosť vzniku a recidívy srdcovo-cievnych ochorení a mozgovej mŕtvice. Zlepší sa plodnosť ženy i muža, sexuálna schopnosť u mužov, zdravie tehotnej ženy, zdravie ešte nenarodeného dieťaťa a zdravie malých detí. Všetci občania majú právo dýchať vzduch bez tabakového dymu.

*Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trnave
MUDr. Viliam Damin – vedúci odboru verejného zdravotníctva*

Blíži sa jedenásty ročník Dní zdravia

Mesto Trnava v spolupráci s Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Trnave a ďalšími inštitúciami a organizáciami pripravuje Dni ZDRAVIA 2006. Toto podujatie pod záštitou primátora mesta Trnava bude 23. a 24. júna 2006.

Spolu budeme už po jedenásty krát občanom mesta poskytovať praktické diagnostické, ošetrovateľské a informačné služby, ukážky a osvetu zdravého spôsobu života. Počas pripravovaného podujatia chceme, aby každý, kto má záujem, mohol bezplatne využiť akúkoľvek lekársku, diagnostickú, poradenskú alebo propagačnú časť širokej ponuky, ktorú chystáme, počítajúc s vašou ochotnou pomocou a spoluprácou.

Nie je častá príležitosť ukázať spoluobčanom, priateľom a známym svoju chuť a umenie zastaviť sa, porozprávať čo to o strese, životnom štýle a návykoch, ktoré nás všetkých dostávajú do krízových stavov. Chceme vás osloviť, aby ste sa mohli do uvedeného podujatia zapojiť, a tak propagovať svoje produkty a služby, ktoré občanom ponúkate.

Podrobnejšie informácie o podmienkach vašej prezentácie môžete získať u Mgr. Ingrid Huňavej, č.tel.: 59 06 111, alebo e-mail: hunava@trnava.sk. Termín uzatvorenia prihlášok je 30. mája 2006. Ak sa rozhodnete zúčastniť, dúfame, že vaša účasť obohatí ponuku tohto podujatia a tým prispeje k jeho úspešnosti.

Mgr. Ingrid HUŇAVÁ, Kancelária Zdravé mesto Trnava

PREDNÁŠKA O DUŠEVNÝCH OCHORENIACH

Kancelária Zdravé mesto Trnava vás pozýva na prednášku 4. ročníka cyklu Zdravie všetkými pohľadmi (Škola verejného zdravia) na tému Duševne chorí medzi nami – Sociálne aspekty duševných ochorení. Nové odporúčania ako žiť s psychiatrickými pacientmi. Prednáška sa uskutoční 25. mája o 17.00 h v zasadačke na Trhovej ulici 2. Prednášať bude doc. PhDr. Miriam Šramatá, PhD, Trnavská univerzita

PREDNÁŠKA O RIZIKOVÝCH FAKTOROCH

Prednáška na tému Rizikové faktory ovplyvňujúce zdravý životný štýl sa uskutoční 31. mája o 16.00 h v Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Trnave na Limbovej 6 (tel. 033/55 12 861, zastávka mestskej hromadnej dopravy Linčianska – autobus č. 7, 8, 9, 10, 12). Prednáška bude zameraná na hlavné rizikové faktory ohrozujúce zdravie človeka (fajčenie, nadváha, vysoká hladina cholesterolu, vysoký tlak krvi, zneužívanie alkoholu, nedostatočná pohybová aktivita, stres). Spojená bude s prezentáciou prístrojov a metodických postupov zisťova-

nia rizikových faktorov a individuálnym poradenstvom v zdravom životnom štýle (prístroj Replotrón – vyšetrenie cholesterolu, glukóza, Omron BF 300 – stanovenie percentuálneho množstva telesného tuku, MICRO CO – smokerlyzer – vyšetrenie tlakových hodnôt CO a percentuálneho množstva karboxyhemoglobínu vo vydychovanom vzduchu, meranie tlaku krvi, zisťovanie indexu telesnej hmotnosti (BMI) a indexu centrálnej obezity (WHR). Prednášať bude MUDr. Viliam Damin, vedúci odboru verejného zdravotníctva RÚVZ Trnava.

SÚŤAŽ HLIADOK MLADÝCH ZDRAVOTNÍKOV

Územný spolok Slovenského Červeného kríža v spolupráci s Mestom Trnava, Kanceláriou Zdravé mesto, Kalokagatiou – Centrom voľného času a Všeobecnou zdravotnou poisťovňou v Trnave vás pozýva na Okresnú súťaž Hliadok mladých zdravotníkov I. a II. stupňa – žiakov ZŠ o putovný pohár primátora. Prvý stupeň súťaže sa uskutoční 17. mája, druhý stupeň 19. mája o 9.00 h v priestoroch Kalokagatie – Centra voľného času na Streleckej ulici.

SÚŤAŽ: recepty zeleninových jedál

Kancelária Zdravé mesto Trnava v spolupráci s Fakultou zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity vyhlasuje II. ročník súťaže Recepty zeleninových jedál – Dni zdravia 2006. Cieľom súťaže je obohatiť jedálny lístok Trnavčanov a zvýšiť spotrebu zeleniny v priebehu roka. V minuloročnom úspešnom prvom ročníku tejto súťaže zaslalo 16 účastníkov 21 receptov.

Výhercov súťaže vyhlásime na Dňoch zdravia. Desať súťažiacich získa knižnú odmenu a ich recepty budú uverejnené v našom časopise.

Recepty zasielajte na adresu: Trnavská univerzita, Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce, MUDr. B. Chmelík, Univerzitné nám. 1, 918 43 Trnava, v termíne do 20. júna.

Kancelária Zdravé mesto Trnava

Ďakujeme!

255 594. Šestciferné číslo. Na prvý pohľad nám nemusí toto číslo nič hovoriť. Pre tých, ktorí ochotne a obetavo chceli pomôcť iným, znamená výsledok ich snaženia. Keď pridáme za toto číslo ešte hodnotu slovenských korún, vyjadruje nám sumu vyzbieraných peňazí počas 10. ročníka celoslovenskej verejnej zbierky určenej na podporu boja proti rakovine – Deň narcisov v meste Trnava.

Do tejto zbierky sa 7. apríla zapojilo 96 dobrovoľníkov z radov stredoškolskej mládeže, členiek Klubu Venuša – Liga proti rakovine, Územného spolku Slovenského červeného kríža a Regionálneho úradu verejného zdravotníctva. Okrem dobrovoľníkov, ktorí nás oslovovali v uliciach mesta, pred veľkými obchodnými centrami i na Trojičnom námestí a na znak vďaky pripínali symbol tohto dňa – narcis na naše kabáty, nemalou mierou prispeli k úspechu podujatia aj jednotlivé školy a školské zariadenia na území mesta. Tie zorganizovali samostatné zbierky a ich výťažok odovzdali Klubu Venuša – Liga proti rakovine. Boli to tieto trnavské školy:

Gymnázium Jána Hollého – 5510 Sk

Stredná zdravotnícka škola – 5 900 Sk

Stredné odborné učilište energetické – 2675,50 Sk

Združená stredná priemyselná škola – 50 344,50 Sk

Gymnázium Angely Merici – 1250 Sk

Základná škola Spartakovská - 3131,50 Sk

Základná škola Vančurova – 4952 Sk

Základná škola A. Kubinu – 3887,50 Sk

Základná škola Atómová – 6265 Sk

Materská škola V Jame – 1122 Sk

Materská škola Murgašova – 1250 Sk

Poďakovať by sme chceli aj Základnej škole s materskou školou Ivana Krasku v Modranke, Základnej škole na Gorkého a Limbovej ulici, Základnej škole A. Kubinu a Strednému odbornému učilištu strojárskemu na Coburgovej ulici za to, že aj napriek nepriazni počasia nám poskytli živé kvety – narcisy. Poďakovanie patrí aj žiakom a pedagógom Základnej školy na Atómovej ulici, ktorí nám vyrobili narcisy z krepového papiera a žiakom a učiteľom na Základnej škole Gorkého-Limbová za upečenie veľkonočných ozdôb z cestíčka.

Desiaty ročník celoslovenskej verejnej zbierky je za nami. Je potešiteľné, že suma, ktorou všetci prispejeme na podporu liečby proti rakovine, každoročne narastá. Z vyzbieranej sumy v meste Trnava plánujeme zakúpiť digestor – prístroj na riedenie cytostatík pre Trnavskú nemocnicu.

Mgr. Ingrid Huňavá, Kancelária Zdravé mesto Trnava

Deň narcisov v škole na Atómovej ulici

Žiaci Základnej školy na Atómovej ulici sa aj v tomto roku, podobne ako stotisíce našich spoluobčanov, zúčastnili dobre známej celosvetovej zbierky Dňa narcisov. Už začiatkom týždňa si vyzdobili školu veľkými kvetmi narcisov. Aktívne sa do príprav zapojili aj žiaci školského klubu, ktorí pod vedením vychovávateľiek pripravili z papiera narcisy na nerozoznanie od živých.

Už od rána v piatok 7. marca žiaci 9. ročníka organizovali zbierku medzi spolužiakmi. Zbierky, založenej na báze dobrovoľnosti, sa zúčastnila väčšina žiakov a pedagogických i prevádzkových zamestnancov.

Vybieranú čiastku 6. 265 korún odovzdali popoludní predsedníčke Ligy proti rakovine – pobočky Trnava Márii Valentovej.

VOLBY

do Národnej rady Slovenskej republiky v meste Trnava

Voľby do Národnej rady Slovenskej republiky boli vyhlásené Rozhodnutím predsedu NR SR č. 89/2006 z 15. februára 2006 o vyhlásení volieb do Národnej rady Slovenskej republiky a v súlade so zákonom č. 333/2004 Z.z. o voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky. Termín konania volieb bol určený na deň 17. 6. 2006 (sobota), v čase od 7.00 h do 22.00 h.

V meste Trnava bolo ustanovených 57 okrskov, ktorých volebné miestnosti a nim prislúchajúce ulice sú totožné s okrskami z predchádzajúcich volieb. Právo voliť má každý občan SR, ktorý najneskôr v deň volieb dovŕšil 18 rokov veku. Prekážkou vo výkone volebného práva sú:

- ✓ Zákonom ustanovené obmedzenie osobnej slobody z dôvodov ochrany zdravia ľudí,
- ✓ výkon trestu odňatia slobody,
- ✓ pozbavenie spôsobilosti na právne úkony.

Mesto je povinné v úradných hodinách umožniť občanovi nahliadnúť do stáleho zoznamu voličov, aby sa presvedčil, či je v ňom zapísaný a či údaje zapísané o jeho osobe sú úplné a pravdivé. V prípade zistených nezrovnalostí môže občan požadovať doplnenie údajov alebo vykonanie opráv. Za týmto účelom bola v meste Trnava zriadená námietková kancelária, ktorá sa nachádza na Mestskom úrade v Trnave, Trhová ul. č. 3, č. dv. 184.

Voličovi, ktorý nebude môcť voliť vo volebnom okrsku, v ktorého zozname voličov je zapísaný, vydá mesto na jeho žiadosť voličský preukaz. Žiadosť o voličský preukaz je potrebné podať v termíne od 18. mája 2006 do 15. júna 2006 na Mestskom úrade v Trnave, Trhová ul. č. 3, č. dv. 184, osobne alebo prostredníctvom voličom splnomocnenej osoby.

Zoznam voličov, ktorí nemajú trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, vedie Mestská časť Bratislava-Petržalka.

Po príchode do volebnej miestnosti volič preukáže svoju totožnosť občianskym preukazom. Následne budú voličovi odovzdané hlasovacie lístky a prázdna obálka. Hlasovanie je tajné, vo volebnej miestnosti je určený osobitný priestor na úpravu hlasovacích lístkov. V tomto priestore volič vyberie hlasovací lístok toho kandidujúceho subjektu, ktorému sa rozhodol odovzdať svoj hlas. Ak sa volič rozhodne uprednostniť niektorých kandidátov na

hlasovacom lístku, môže zakrúžkovať ich poradové čísla, a to najviac u štyroch kandidátov. Potom vloží hlasovací lístok do obálky. Po opustení priestoru vyhradeného na úpravu hlasovacích lístkov vloží volič obálku pred okrskovou volebnou komisiou do volebnej schránky.

Občania s trvalým pobytom na území SR, ktorí sa v čase volieb budú zdržiavať mimo územia SR, môžu využiť možnosť voľby poštou. Občania s trvalým pobytom na území mesta Trnava, zdržiavajúci sa v čase volieb na mimo územia SR a chcú využiť možnosť voľby poštou, mohli o ňu požiadať zaslaním žiadosti na adresu Mestský úrad v Trnave, evidencia obyvateľov, Trhová ul. č. 3, 917 71 Trnava. Vzor žiadosti sa nachádza na stránke www.civil.gov.sk. Žiadosť bolo potrebné zaslať v takom termíne, aby bola na mestský úrad doručená najneskôr do 28. apríla 2006. Na voličom určenú adresu v cudzine mestský úrad zašle najneskôr 13. mája 2006 hlasovacie lístky, obálku, poučenie o spôsobe hlasovania a návratnú obálku.

Všeobecné informácie k voľbám do NR SR sa nachádzajú na adrese www.civil.gov.sk. V prípade potreby informácií týkajúcich sa volieb do NR SR v meste Trnava zasielajte svoje požiadavky na e-mailovú adresu infoservis@trnava.sk, resp. konzultujte osobne na Mestskom úrade v Trnave, Trhová ul. č. 3, Trnava.

Voličské preukazy vydáva Mestský úrad

Referát evidencie obyvateľov Mestského úradu oznamuje občanom, že voličovi, ktorý nebude môcť voľiť vo volebnom okrsku, v ktorého zozname voličov je zapísaný (§ 9), vydá obec na jeho žiadosť voličský preukaz a zo zoznamu voličov ho vyčiarkne s poznámkou o vydaní voličského preukazu. Žiadosť podáva volič osobne alebo prostredníctvom ním splnomocnenej osoby. Volič môže požiadať o vydanie voličského preukazu najskôr tridsať dní, najneskôr však dva dni pred dňom volieb v úradných hodinách obce. Obec vydá voličský preukaz v deň podania žiadosti.

Voličské preukazy na Mestskom úrade v Trnave vydáva referát evidencie obyvateľov, č. dv. 184, prízemie, Trhová ulica 3.

Referát evidencie obyvateľov oznamuje, že v jeho priestoroch sa nachádza aj námietková kancelária, kde si môže volič overiť, či je zapísaný v stálom zozname voličov a môže požiadať o doplnenie údajov alebo vykonanie opráv.

V Trnave sa budú vymieňať uličné tabule

V mesiaci máj 2006 bude na celom území mesta Trnava prebiehať rozsiahla výmena uličných tabúl

V decembri minulého roka bol realizovaný audit uličných tabúl v meste, z ktorého vyplynulo, že mnohé tabule s názvami ulíc boli z dôvodov výmeny fasád z jednotlivých domov odstraňované, mnohé ďalšie boli poškodené alebo vyblednuté.

Mesto Trnava preto obstaralo viac ako 200 nových tabúl s názvami ulíc a verejných priestranstiev v meste a viac ako 200 tabúl so súpisnými a orientačnými číslami určenými pre bytové domy. Výmenu a montáž uličných tabúl budú vykonávať poverení zamestnanci mestského úradu. Výmena sa bude realizovať predovšetkým v čase, kedy budú občania doma, a to v sobotu (prípadne v pracovný deň v popoludňajších hodinách). Prosíme občanov, aby poskytli primeranú súčinnosť, ide predsa o zlepšenie imidžu a orientácie v našom meste.

Historický organ v Kostole sv. Jakuba

Prezentácia organa firmy Rieger, opus 1177 z roku 1905 sa uskutoční v Kostole sv. Jakuba 12. mája o 19.30 h

Cieľom prezentácie je ponúknuť poslucháčovi ucelený pohľad na konkrétny nástroj po zvukovo-estetickéj stránke, priblížiť jeho históriu ako aj históriu predošlých nástrojov postavených v Kostole sv. Jakuba od roku 1683. Informácie budú prezentované v širšom kontexte vývoja stavby organov v Trnave, a v trnavskom regióne s ťažiskom na nástroje firmy Rieger.

Podstatnou súčasťou projektu sú hudobné ukážky vo forme autenticky interpretovaných diel organovej literatúry ako aj vlastné improvizácie autora projektu Mgr. art. Mareka Cepka, ktorých úlohou bude predstaviť zvukovú stránku organa. Popri improvizáciách odznejú diela Felixa Mendelsohna-Bartholdyho, J. S. Bacha a Maxa Regra.

9. mája o 19.00 h

Zrkadlová sála Divadla Jána Palárika

TÚŽBA JE VTÁK, ČO NIE JE V TVOJEJ SIETI

Večer poézie, umenia, hudby a vína. Slávnostná prezentácia novej knihy trnavského vydavateľstva Edition Ryba. Desať storočí staré a predsa súčasné štvorveršia veľkého perzského básnika Omara Chajjáma sú nádhernou oslavou pozemského života a prítomného okamihu v ňom. Básnik a prekladateľ Lubomír Feldek predstaví Chajjáma ako zbožného kacíra, ospevujúceho lásku a milovanie, víno a pitie. Hudobné improvizácie na indickom sitare Laco Lučenič, spev Katka Feldeková, maľba naživo Marek Ormandík. Podujatie moderuje Dado Nagy.

O cenu Slovenského učeného tovarišstva

Literárny klub BERNOLÁK pri Spolku svätého Vojtecha v Trnave a Miestnom odbore Matice slovenskej v Trnave, v spolupráci s Mestom Trnava, Knížnicou Juraja Fándlyho v Trnave, Bernolákovou spoločnosťou v Bratislave a redakciou dvojtýždenníka KULTÚRA v Bratislave vyhlasujú IX. ročník celoslovenskej literárnej súťaže O cenu Slovenského učeného tovarišstva v Trnave 2006/2007

Podmienky súťaže:

Do súťaže sa môžu prihlásiť autori so svojou nepublikovanou tvorbou poézie a prózy. Súťaž nie je anonymná, práce sa nevracajú. Zaslať možno 5 básní alebo krátke prózy v max. rozsahu 5 strán, t. j. 150 riadkov. Práce je potrebné zaslať štvormo, riadne rozdelené a zopäť do štyroch samostatných častí. Na vrchnom liste každej časti v pravom hornom rohu uviesť presné údaje: meno, priezvisko, adresu, vek, kategóriu (poézia; próza; začiatočníci – nepublikovali časopisecky, knižne; pokročilí – publikovali časopisecky, knižne). Taktiež treba na vrchnom liste uviesť obsah: názvy jednotlivých básní, resp. poviedok. Každý samostatný list označiť v pravom hornom rohu menom autora.

Uzávierka prác je 31. novembra 2006

Práce na obálke označte Literárna súťaž a zasielajte na adresu: Spolok svätého Vojtecha, Radlinského 5, 917 01 Trnava. Bližšie informácie na čísle 0905/852788

Upozornenie

Práce zaslané po uzávierke nebudú do súťaže prijaté. Práce, ktoré nebudú spĺňať uvedené formálne náležitosti, nebudú hodnotené. Predpokladaný dátum vyhodnotenia súťaže je na prelome januára – februára 2007. Vyhodnotenie súťaže bude zverejnené v Katolíckych novinách, Slovenských národných novinách, dvojtýždenníku KULTÚRA a v regionálnych periodikách. Na vyhodnotenie sú pozývaní iba ocenení účastníci, ktorí cestujú na vyhodnotenie na vlastné náklady. Účastnícky poplatok pre ocenených je 200 - Sk

Niekoľko slov za organizátorov

Do VIII. ročníka súťaže sa prihlásilo 108 autorov zo Slovenska, Talianska, Španielska, Čiech a Kanady.

Rok 2006 je rokom Karola Kuzmányho, spoluzakladateľa Matice slovenskej, pripomíname si 80. výročie úmrtia Františka Richarda Osvalda, ktorý zozbieral a vydal 3 almanachy Slovenského učeného tovaríšstva a je pochovaný v Trnave, 13. októbra 2007 si pripomenieme 210. výročie narodenia Štefana Moyses, prvého predsedu Matice slovenskej.

Kalokagatia – Centrum voľného času

■ Malý futbal

2. mája o 12.00 h v areáli Orolskej záhrady – finále súťaže starších žiakov základných škôl.

■ Veľký futbal

3. a 4. mája o 10.00 h na futbalových ihriskách v športovom areáli AŠK Slávia Trnava – študenti a študentky stredných škôl

■ Atletika

10. mája o 10.00 h na atletickom štadióne AŠK Slávia – súťaž v atletike žiakov základných škôl

12. mája o 10.00 h – súťaž v atletike študentov stredných škôl

■ Internetová miestnosť

Každý štvrtok od 13.00 h do 16.00 h

■ Mama klub

Každý pondelok, utorok a štvrtok od 8.30 do 11.30 h v Kalokagatii – CVC na Limbovej ulici

■ Turistickým chodníkom

13. mája, zraz je o 8.00 h až 8.15 h na au-

tobusovej zástavke č. 4 v Trnave. Cieľom výletu je turistická rozhľadňa na Veľkej homoli a prírodný útvar Traja jazdci.

■ Disco Free Style – Techno – Scénické tance

18. mája o 10.30 h v kine Hviezda – tanečná súťaž žiakov základných škôl a osemročných gymnázií

■ Internet pre nezamestnaných a dôchodcov

Každý utorok a štvrtok od 8.00 h do 12.00 h.

■ Mc Donald´s Cup

24. mája o 9.00 h v areáli Orolskej záhrady – krajské kolo futbalu mladších žiakov

■ Slávik Slovenska

25. mája o 9.00 h v Západoslovenskom múzeu – Krajské kolo súťaže žiakov základných škôl v ľudovom speve

■ Preteký turistickej zdatnosti

27. mája

Leto mladých v kaštieli Dolná Krupá

SNM – Hudobné múzeum aj v tomto roku pripravuje v krásnom prostredí interiéru a exteriéru historických priestorov dolnokrupského kaštieľa i parku hudobno-kultúrne podujatia počas jarných a letných mesiacov. V mesiaci máj sú v rámci projektu LETO MLADÝCH pripravené dva nedeľné komorné koncerty vo freskovej sále kaštieľa:

■ 14. mája o 17.00 h prednesú husľové sonáty G. Tartiniho, J. Brahmsa a C. Francka huslistka ZUZANA BILANIČOVÁ a klaviristka ILDIKÓ BALOGHOVÁ.

■ 21. mája o 17.00 h sa v kaštieli svojím recitálom predstaví mladá nádejná klaviristka LUCIA ŠEVEČKOVÁ, žiačka ZUŠ v Trnave z triedy Mgr. Anny Smieškovej. V programe pripravovaného koncertu, na ktorom odznejú diela F. Chopina, J. S. Bacha, A. Corelliho, J. Vrešťála a J. Haydna, vystúpia i huslistky Mária Hríbiková a Pavlína Putterová a Malý komorný orchester s dirigentkou Alžbetou Ševečkovou.

■ Júnový program otvoríme koncertom vo štvrtok 2. júna 2006 o 17.30 h v rámci Dobrofestu Trnava, ako spomienku na rodinu Dopierovcov, ktorí pred storočím vycestovali z Dolnej Krupej do USA a stali sa vynálezcami rezofonických hudobných nástrojov.

■ Zároveň ponúkame prehliadku aktuálnej výstavy medirytín Johanna Eliasa Ridinger (1698 – 1767) zo zbierok Západoslovenského múzea v Trnave. Doplnená je veľkoplošnými fotografiami pôvodného interiéru kaštieľa (nedávno objavené zábery), ktoré dokumentujú, že medzi umeleckými zbierkami Brunsvikovcov boli i Ridingrove grafiky s tematikou lovu jeleňa. Výstavu dopĺňajú o.i. aj ukážky historických loveckých zbraní i loveckých hudobných nástrojov. Keďže predpokladáme, že časť vystavených grafik môže pochádzať z Dolnej Krupej, nazvali sme výstavu – VITAJ DOMA, RIDINGER.

Building na Rybníkovej vás pozýva

2. mája o 19:30 h ALEX'S CINEMA – Tri sezóny, USA/Vietnam, história i súčasnosť, realita i sny, dolár i dong, poézia i každodenný boj o živobytie, takýto je pôsobivý obraz súčasného Vietnamu, ktorý režisér Tony Bui predviedol za veľkého diváckeho záujmu na mnohých medzinárodných festivaloch. Vstup voľný.

9. mája o 19:30 h – ENEAGRAM – Pôžitkár
Pokračovanie prednášok PhD. D. Jauru z cyklu Poznaj sám seba s diskusiou. Vstup voľný.

16. mája o 19:30 h Zuzana HOMOLOVÁ (gitarka a spev) a Samo SMETANA (husielky)
Koncert čerstvej držiteľky Aurela 2006 v kategórii world/ethno music za album Tvojej duši zahynúť nedám.

23. mája o 19:30 h V Buildingu POD LAMPOU, Juraj Kušnierik uvádza svojho hosťa. Vstup voľný.

30. mája o 19:30 h ENEAGRAM – Boss/Revolucionár
Pokračovanie prednášok PhD. D. Jauru z cyklu Poznaj sám seba s diskusiou. Vstup voľný.

BUILDING, Rybníková 14, www.the-building.com, tel.: 033/5504651, 0904 865 866, infobuilding@yahoo.com

Galéria Jána Koniarka

■ **Kopplov kaštieľ**, Zelený kričiek 3 **Svet galérie – svet umenia**

Výstava zo zbierok Galérie Jána Koniarka v Trnave k 30. výročiu jej založenia
kurátor: Vladimír Beskid
do 10. mája

SUPERNOVA

Usporiadali: Galéria Jána Koniarka v Trnave a British Council v Bratislave
kurátor: Caroline Douglas (Veľká Británia)
vernisaž: 17. mája o 18.00 h
do 2. júla

■ **Synagóga – Centrum súčasného umenia** **Juraj Bartusz – ŽIVÁ SOCHA**

kurátorka: Lucia Gregorová
do 7. mája

Thomas Lail: Proti vetru

kurátorka: Viera Levitt
vernisaž: 17. mája o 17.00 h
do 2. júla

18. mája bude v rámci Medzinárodného dňa múzeí a galérií VSTUP VOLNÝ

Západoslovenské múzeum apríl 2006

■ **hlavná budova, Múzejné námestie 3** **expozičné:**

Archeológia, Gotická Trnava, História mesta, Ázijské umenie, Kampanologická expozičia, Oratórium, Ľudová hrnčína, Ľudový odev západného Slovenska

výstavy:

MOJA TRNAVA

Výstava detskej tvorby spojená s vyhodnotením súťaže, organizujú Mesto Trnava, Kalokagatia – CVČ a Zs. múzeum
vernisaž v piatok 5. mája o 14.00 h, výstava potrvá do 31. mája

DAVE PEABODY

Fotografie z uplynulých ročníkov Dobrofestu od amerického hudobníka a fotografa
od 16. mája do 18. júna, vernisaž vo štvrtok 1. júna o 17.00 h

IVONA ŽIRKOVÁ – OBRAZY

Výstava veľkorozmerných olejomalieb mladej autorky
vernisaž v sobotu 20. mája o 20.00 h
do 18. júna

NOSTALGICKÉ SPOMIENKY

Výstava fotografií zbierkových predmetov zmiznutých po krádeži v roku 2003
vernisaž v sobotu 20. mája o 22.00 h
do 15. júna

TRNAVSKÝ OBJEKTÍV

Súťažná prehliadka neprofesionálnych fotografov
do 15. mája

ARCHITEKTONICKÁ VÝZDOBA KERAMIKY

Výstava keramiky zo zbierok múzea
do 31. decembra

MAROKO OČAMI GEOLÓGA

PRÍRODA MALÝCH KARPÁT

ZBIERKOVÝ PREDMET MESIACA

Z módy 20. storočia

Pozvánka na pripravovanú výstavu zo zbierok múzea

podujatia:

NOC V MÚZEU

v sobotu 20. mája od 19.30 do 01.00 h

19.30 – Big band ZUŠ M. Schneidera Trnavského uvíta návštevníkov pri vstupe do múzea

20.00 – prijatie návštevníkov v nočnej kaviarni na II. poschodí

a vernisaž výstavy Ivony Žirkovej

21.00 – Dobová módna prehliadka

na I. poschodí múzea – živá pozvánka na vernisaž pripravovanej výstavy Móda 20. storočia

sprievodné slovo – Dagmar Mišíková

22.00 – vernisáž výstavy Nostalgické spomienky – fotografie predmetov ukradnutých z múzea v roku 2003

vo foyeri múzea (trvanie výstavy od 20.5. do 28. 5. 2006

23.00 – Videoprojekcia o práci v múzeu v koncertnej sále múzea na II. poschodí
sprievodné slovo: Dagmar Mišíková

24.00 – polnočný koncert v priestore kostola Nanebovzatia Panny Márie

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ

v nedeľu 21. mája

v hlavnej budove múzea od 11.00 do 17.00 h
v Múzeu knižnej kultúry – Oláhovom seminári od 13.00 do 17.00 h

v Dome hudby Mikuláša Schneidera Trnavského od 13.00 do 17.00 h

VSTUP ZDARMA

LITERÁRNY KLUB – stretnutie

25. mája o 17.00 v hlavnej budove

■ Dom hudby M. Schneidera Trnavského

expozície:

Pamätná izba Mikuláša Schneidera Trnavského, Dejiny cirkevného hudobného spolku, Dvorana slávy dobra

■ Múzeum knižnej kultúry Oláhov seminár

výstavy:

AJ KEĎ SA VŠETKO MINIE, MY NIE

KUCHYŇA VČERA A DNES

výstava spojená s cyklom tvorivých dielní pre deti

VONKAJŠIA A VNÚTORNÁ VÝZDOBA HISTORICKÝCH KNÍH

do 31. mája

tel. 033/5512913, 033/ 5512 911, e-mail: zsmuzeum@zupa-tt.sk

Divadlo Jána Palárika

veľká sála

2. utorok 10.00 h ■ **BUDKÁČIK**

A DUBKÁČIK

19.00 h ■ **RODINNÉ ŠTASTIE**

4. štvrtok 14.00 h ■ **HLADNÝ OBOR**

19.00 h ■ **MANŽELSKÉ HRY**

5. piatok 10.00 h ■ **DROTÁR**

9. utorok 14.00 h ■ **PINOCCHIO**

11. štvrtok 19.00 ■ **UČENÉ ŽENY**

12. piatok 10.00 h ■ **PADAJÚCE HVIEZDY**

17. streda 10.00 h ■ **FAUST**

A MARGARÉTA *verejná generálka*

19.00 h ■ **FAUST A MARGARÉTA**

predpremiéra

18. štvrtok 19.00 h ■ **FAUST**

A MARGARÉTA *1. premiéra*

19. piatok 10.00 ■ **FAUST**

A MARGARÉTA

19.00 h ■ **VŠETKO O ŽENÁCH**

20. sobota 19.00 **FAUST A MARGARÉTA**

2. premiéra

26. piatok 18.00 h ■ **VŠETKO O ŽENÁCH**

27. sobota 18.00 h ■ **Koncert víťazov**

Medzinárodnej speváckej súťaže

M. Sch. Trnavského

28. nedeľa 16.00 h ■ **PEKIELKO**

A ANJELÍNKA

29. pondelok 19.00 h ■ **DEREŠ**

30. utorok 19.00 h ■ **FAUST**

A MARGARÉTA

31. streda 10.00 h ■ **STATKY – ZMÄTKY**

19.00 h ■ **MANŽELSKÉ HRY**

štúdio

3. streda 10.00 h ■ **BÁSNIK A ŽENA**

6. sobota 19.00 h ■ **MOTOREST**

alebo Robia to všetci

22. pondelok 19.00 h ■ **BÁSNIK**

A ŽENA

24. streda 19.00 h ■ **MOTOREST**

alebo Robia to všetci

26. piatok 10.00 h ■ **PLEŠATÁ SPEVÁČKA**

tel. 033/55 11 353, www.djp.sk

Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave

5. mája o 15.00 h

S ABECEDOU DO SVETA

Súťaž pre všetky zvedavé deti
oddelenie pre deti

12. mája o 10.00 h

MAMIČKE K SVIATKU

POVIEM BÁSNIČKU KRÁTKU

Stretnutie s knihou v rámci cyklu Maličká a mamičky pre Trnavské materské centrum a Mama klub Trnava
oddelenie pre deti

16. mája o 10.00 h

MAXÍK A KAMARÁTI

Prezentácia novej knihy Danuše Dragulovej-Faktorovej za účasti autorky
oddelenie pre deti

17. mája o 16.30 h

HUDBA MA INŠPIRUJE

Vernisáž výstavy výtvarných prác detí a koncert pre mamičky. Účinkuje Cantica junior.

V spolupráci s Gymnázium J. Hollého v Trnave

hudobné oddelenie, Ul. M. Schneidera Trnavského č. 5

www.kniznicatrnava.sk, tel. 033/55 11 782, e-mail: kniznica@kniznicatrnava.sk

19. mája o 15.00 h

MÁJOVÁ MOZAIKA VEDOMOSTÍ

Súťaž pre deti
oddelenie pre deti

29. mája o 10.00 h

**MIKULÁŠ SCHNEIDER TRNAVSKÝ
A JEHO PIESŇOVÁ TVORBA**

Hudobná výchova a živý koncert
Účinkujú: Zuzana Bilaničová, Mária Veselská, Anna Smiešková
Podujatie z cyklu Hudba je harmónia života v spolupráci s mestom Trnava
hudobné oddelenie, Ul. M. Schneidera-Trnavského č. 5

29. mája o 10.00 h

ABECEDA TETY PREMÁVKY

Stretnutie detí s autorkou knižky o dopravnej výchove Evou Kopúnkovou
pobočka Tulipán, ZŠ Maxima Gorkého 21

JUBILANT PETER GLOCKO

Písomná literárna súťaž pre deti k 60. výročiu narodenia
oddelenie pre deti a pobočky

Podujatia v trnavskom Artfore

2. mája o 18:00 h

Beseda so spisovateľom a prekladateľom Pavlom Vilikovským a „najpopulárnejším neznámym autorom“ Kornelom Földvárim.

3. mája o 18:00 h

Vernisáž výtvarníčky a ilustrátorky Oksany Lukomskej v hudobnom sprievode speváčky Iky Kraicovej.

10. mája o 18:00 h

Posedenie pri víne s renomovaným degustátorom a našim najväčším vinárskym odborníkom, autorom vinárskych publikácií Fedorom Malíkom.

Artforum Štefánikova 5, e-mail: stefanikova@artforum.sk, tel: 033 5341262

Kostoly budú otvorené pre turistov

Dnešná Trnava má v historickom centre osem funkčných kostolov, i vďaka ktorým získala prívlastok Malý Rím. Obyvatelia Trnavy i návštevníci sa môžu oboznámiť s týmito sakrálnymi pamiatkami počas letnej turistickej sezóny – v mesiacoch máj – september.

Ich sprístupnenie, ktoré je súčasťou rozsiahleho programu zameraného na rozvoj cestovného ruchu a propagáciu bohatej sakrálnej histórie nášho mesta, pripravujú Mesto Trnava v spolupráci s Arcibiskupským úradom a správcami jednotlivých kostolov. Zo začiatku boli otvorené pre turistov iba dva najvýznamnejšie kostoly. Pre záujem verejnosti pokračuje Mesto Trnava každý rok s rozšírením ich počtu. V tomto roku bude prvý raz sprístupnených všetkých osem kostolov historického centra. Informácie o ich otvorení budú umiestnené pri vstupe do každého z nich.

Na prehliadku si možno objednať odborného sprievodcu, ktorého zabezpečí Trnavský informačný servis. Sprievodcovia môžu okrem výkladu v slovenskom jazyku na základe objednávky uskutočniť výklad v anglickom, francúzskom, ruskom a maďarskom jazyku. Prehliadka so sprievodcom trvá dve hodiny. Návštevník si môže kostoly prehliadnúť aj individuálne.

Ponuka Trnavského informačného servisu

V turisticko-informačnej kancelárii TINS na Trojičnom námestí si môžete vybrať zo širokého sortimentu suvenírov a upomienkových predmetov s trnavským a slovenským motívom (tričká, šiltovky, privesky, odznaky, samolepky, obrázky, vlajky, pohľadnice, šálky). TINS ponúka takisto množstvo kníh a sprievodcov o Trnave a Slovensku. Publikácie Stará Trnava v obrazoch a Mojej Trnave sú od mája za akciové ceny. Počas mesiaca máj prebieha aj akcia, pri ktorej dostanete Kalendár Trnava 2006 zdarma ku každému nákupu.

Pozor – neprehliadnite!

V mesiaci máj je sprístupnená vyhládka z ochodze mestskej veže v nasledovných hodinách: 10.30 h, 13.30 h, 15.30 h.

Výstava výtvarných prác Moja Trnava

Mesto Trnava, Kalokagatia – CVČ a Západoslovenské múzeum v Trnave organizujú v tomto roku už 9. ročník výtvarnej súťaže pod názvom MOJA TRNAVA. Vernisáž výstavy sa uskutoční 5. mája o 14.00 h v priestoroch Západoslovenského múzea v Trnave.

Súťaže sa zúčastnili deti z materských, základných a špeciálnych škôl, osemročných gymnázií a stredných škôl v Trnave. Súťažilo sa v piatich kategóriách s použitím ľubovoľnej výtvarnej techniky. Deti mohli stvárňovať svoje mesto buď autenticky, alebo s uplatnením fantázie a vlastných predstáv o tom, ako by mohla Trnava vyzeráť v budúcnosti. Téma sa týkala nielen architektúry mesta a jeho historických stavieb, ale i širokého spektra jeho života a tradícií. V každej kategórii odborná porota vyhodnotila päť prác bez určenia poradia, ich autori budú na vernisáži odmenení vecnými cenami a diplomami. Výstava v múzeu potrvá do konca mája.

Program kina Hviezda – máj 2006

01. 05. ■ SKROTENÁ HORA (USA)
o 17.30 a 20.00 h
02. 05. ■ MŮJ MILÁČIK RÁŽE 6,65
(Dánsko), o 17.30 a 20.00 h
03. 05. ■ FILMOVÝ KLUB
04. – 24. 05. ■ DIVOČINA (USA)
– slovenská premiéra!
4. – 5. 5. o 15.30 h, 6. – 8. 5. o 13.30 a 15.30 h, 9. – 12. 5. o 15.30 h, 13. – 14. 5. o 13.30 a 15.30 h, 15. – 19. 5. o 15.30 h, 20. – 21. 5. o 13.30 a 15.30 h, 22. – 24. 5. o 15.30 h
04. – 09. 05. ■ SAW – 2 (USA)
o 17.30 a 20.0 h
10. 05. ■ FILMOVÝ KLUB
11. – 12. 05. ■ SPOJENEC (USA)
o 17.30 a 19.30 h
13. – 16.05. ■ TIGER A SNEH (Taliansko)
o 17.30 a 19.30 h
17. 05. ■ FILMOVÝ KLUB
18. 05. ■ OLIVER TWIST (VB/ČR/Franc.)
o 17.30 a 20.00 h
19. – 23. 05. ■ PRVÝ PO BOHU (Rusko)
o 17.30 a 19.30 h
24. 05. ■ FILMOVÝ KLUB
25. – 30.05. ■ ANTARKTICA (USA)
– slovenská premiéra! o 17.30 a 19.30 h
31. 05. ■ FILMOVÝ KLUB

DETSKÉ PREDSTAVENIA

v nedeľu o 13.30 a 15.30 h

01. 05. ■ NARNIA: LEV, ŠATNÍK A ČA-RODEJNICA
06. – 07.05. ■ DIVOČINA
13. – 14.05. ■ DIVOČINA
20. – 21.05. ■ DIVOČINA
27. – 28.05. ■ PRÍBEH ŽRALOKA

FILMOVÝ KLUB – NAOKO TRNAVA

Filmový klub premieta v kine Hviezda!!!

03. 05. ■ MODERNÁ DOBA (USA)
réžia: Charles Chaplin, o 18.00 h
03. 05. ■ ZÚRIACI BÝK (USA)
réžia: Martin Scorsese, o 20.00 h
10. 05. ■ KORDÓN
(Srbsko/Čierna Hora), réžia: Goran Marković o 18.00 h
10. 05. ■ CHLIEB A TULIPÁNY
(Tal./Švajč.), réžia: Silvio Soldini, o 20.00 h
17. 05. ■ ŽRALOK V HLAVE (ČR)
réžia: Marie Procházková, o 18.00 hod.
17. 05. ■ METROPOLIS
(Nemecko, 1927), réžia: Fritz Lang o 20.00 h
24. 05. ■ OBRAZY STARÉHO SVETA
(Československo), réžia: Dušan Hanák o 18.00 hod.
24. 05. ■ 3-IRON (Južná Kórea/Japonsko)
réžia: Kim Ki-duk, o 20.00 h
31. 05. ■ PRAHA OČAMI... (ČR/Franc./Hol), réžia: V. Michálek, M. Pavlátová, M. Šulík, A. Benki
31. 05. ■ MASAJOVIA – BOJOVNÍCI DAŽĎA (Francúzsko), réžia: Pascal Plisson o 20.00 h

PRÍRODNÉ KINO

Začiatok predstavení o 21.30 h, v prípade nepriaznivého počasia sa premieta v kine Hviezda o 21.35 h

26. – 27. 05. ■ MARIŇÁK
28. – 29. 05. ■ ANTARTICA
30. – 31. 05. ■ OBCHODNÍK SO SMRŤOU

4. mája o 11.00 h pri Pamätníku M. R. Štefánika Spomienková slávnosť pri príležitosti 87. výročia tragickkej smrti MILANA RASTISLAVA ŠTEFÁNIKA

V programe vystúpi mužský spevácky zbor BRADLAN
organizátori: Mesto Trnava, Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi a.v., Trnavský samosprávny kraj, Krajský úrad v Trnave, Územná vojenská správa v Trnave, ObV Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Trnave

MEDZINÁRODNÁ SPEVÁCKA SÚŤAŽ MIKULÁŠA SCHNEIDERA TRNAVSKÉHO

19. ročník

Divadlo Jána Palárika

22. mája o 18.00 h Otvorenie súťaže

27. mája o 18.00 h Koncert víťazov spojený s odovzdávaním cien

História súťaže sa začala písať v máji v roku 1971, kedy sa uskutočnil jej prvý ročník. Odvtedy sa jej zúčastnilo nespočetné množstvo súťažiacich, z ktorých už mnohí dobyli operné scény a koncertné pódia. Od roku 1994 nesie súťaž v názve prívlastok medzinárodná.

Hlavným organizátorom je mesto Trnava, ktoré spolupracuje s ďalšími domácimi a zahraničnými inštitúciami. Poslaním súťaže je vyhľadávanie mladých talentovaných interpretov koncertného vokálneho umenia, podnecovanie ich ďalšieho umeleckého rastu, propagácia koncertnej vokálnej tvorby s akcentom na tvorbu M. Schneidera Trnavského, výber účastníkov na ďalšie medzinárodné súťaže. Je to jediná súťaž svojho druhu na Slovensku.

Na jej 19. ročníku privítame 107 súťažiacich zo 16 štátov sveta – Slovenska, Česka, Nemecka, Rakúska, Poľska, Ruska, Bieloruska, Ukrajiny, Litvy, Grécka, Japonska, Finska, Južnej Kórey, Číny, Kanady, Izrael.

Porota je zložená z uznávaných odborníkov nielen z Európy, ale i zo zámoria.

Pozvanie prijali:

Peter Dvorský, Slovensko, Zlatica Livorová, Slovensko, Eva Blahová, Slovensko, Magdaléna Hajóssyová, Česko, Pia Gunn Anckar, Finsko, Hans-Joachim Frey, Nemecko, Henri Mayer, Nemecko, Guy Montavon, Nemecko, Akihiko Mori, Japonsko, Alain Nonat, Kanada, Kaspar Zehender, Švajčiarsko

19. mája o 20.00 h

Penzión Na mlyne

BLUESWEISER

dravé elektrické blues s funky, shuffle a boogie prvkami
spev Ďuro Turtev, gitara Ivan Tomovič

Zlatá krajina očami našich najmenších

Prehliadka tvorivosti detí z materských škôl mesta Trnava a blízkeho okolia sa uskutoční 24. mája o 9.00 h v Kine Hviezda. Deti sa nám predstavia pod vedením skúsených pedagógov tanečnými vystúpeniami, spevom, hovoreným slovom či vstupmi s prvkami tvorivej dramatiky.

Vstup na podujatie je voľný pre všetkých záujemcov, ktorí sú zvedaví na šikovnosť našich najmenších a prídu ich podporiť svojim úsmevom a potleskom.

Organizátori: Mesto Trnava, Kalokagatia – Centrum voľného času a Spoločnosť pre predškolskú výchovu. Na podujatie každoročne finančne prispieva aj Ministerstvo školstva SR.

DOBROFEST – TRNAVA 2006

štvrtok 1. júna

Deň detí

Záhrady Západoslovenského múzea

9.30 – 12.30 ► Dobro pre deti

– Detské divadlo

Funny Fellows (SK)

17.00 ► Západoslovenské múzeum

Slávnostné otvorenie Dobrofestu
spojené s vernisážou výstavy
fotografií D. Peabodyho

20.00 ► Divadlo Jána Palárika

Otvárací koncert

Sons of Desert (D)

Matching Ties (USA/GB)

Acoustic Colours (SK)

piatok 2. júna

15.00 – 16.00 ►

Dom hudby – Face to Face

Henrich Novák (SK)

Dave Peabody (GB)

Vox Violins (CA)

Sons Of Desert (D)

17.00 ►

SNM – Kaštieľ v Dolnej Krupej

– satelitný koncert

Toni Balloco (I) a ďalší

Záhrady Západoslovenského múzea

– veľké pódium

16.00 – 16.35 ►

Country Limit Club (SK)

16.45 – 17.15 ► Dave Peabody (GB)

17.25 – 17.55 ► Drive (CZ)

18.05 – 18.35 ► Vox Violins (CA)

Hlavný koncert

19.55 – 20.30 ► Country Team (SK)

20.40 – 21.20 ► Acoustic Colours (SK)

21.35 – 22.15 ► Sons of Desert (D)

22.35 – 23.15 ► **POUTNÍCI** (CZ)

23.35 – 00.30 ► **ROBERT KŘEŠŤAN**

A DRUHÁ TRÁVA (CZ)

Ukážky country tancov – tanečný
súbor Maryland (SK)

Záhrady Západoslovenského múzea

– malé pódium

19.00 – 19.40 ►

Longital – Dlhé Diely (SK)

21.20 – 21.35 ► Tony Balloco (I)

22.15 – 22.35 ► Podjezd (CZ)

23.15 – 23.35 ► Podjezd (CZ)

00.30 ► Jam Session

sobota 3. júna

Záhrady Západoslovenského múzea

– veľké pódium

10.00 – 12.10 ► New Talents

– víťazné kapely z regionálnych kôl

12.10 – 12.40 ► Taverna (CZ)

12.50 – 13.20 ► David Chen (T)

13.30 – 14.00 ► Křeni (CZ)

14.10 – 14.40 ► Jakub Kořínek (CZ)

14.50 – 15.20 ► Kalumet (SK)

15.30 – 16.00 ➤

Petr Brandejs Band (CZ)

16.10 – 16.40 ➤ Gwyn Ashton (AU)

16.50 – 17.20 ➤ Rolls Boys (CZ)

17.30 – 18.00 ➤ Hard Pushin Papas (H)

19.00 – 19.40 ➤ Zydeco Alligators(D)

19.55 – 20.35 ➤ Jimmy Bozeman
and P.R.S.T. (USA/CZ)

20.55 – 21.45 ➤ **COP** (CZ)

22.00 – 22.40 ➤ **RANDY KOHRS,
FERRELL STOWE, BRAD HARPER'S
RESOPHONIC TRIO** (USA)

23.00 – 00.00 ➤ **VIDIEK
A HENRICH NOVÁK** (SK)

Ukážky country tancov – tanečný
súbor Maryland (SK)

Záhrady Západoslovenského múzea

– malé pódium

18.20 – 19.00 ➤ Soňa Horňáková
a Slide & Udu (SK)

19.40 – 19.55 ➤ Kosta N Brane (SLO)

20.35 – 20.55 ➤ Koudal & Larsen (DEN)

21.45 – 22.00 ➤ Turbo Dudes (SA)

23.00 – 23.20 ➤

Bonzo & the Resonators
with Boboš Procházka (SK)

00.20 ➤ Jam session

14.00 – 15.00 ➤

Dom hudby – Face to Face

Randy Kohrs (USA), Showcase-Schoen
Guitars (USA), Turbo Dudes (USA)

17.00 ➤ **Synagóga – Centrum
súčasného umenia**

Vox Violins (CA)

Dave Peabody (GB)

Toni Ballocco (I)

nedela 4. júna

14.00 ➤ Ranč Babica-Bojná

pri Topolčanoch – satelitný koncert

COP (CZ)

Záhrady Západoslovenského múzea

– veľké pódium

Bližšie k Tebe, Pane

14.00 – 15.00 ➤ Stanley a kapucíni (SK)

hlavný koncert

15.00 – 15.45 ➤ Zydeco Alligators (D)

16.00 – 16.40 ➤ Album (CZ)

16.50 – 17.30 ➤ Blueland (SK)

17.45 – 18.25 ➤

Tomasz Szwed and Band (PL)

18.35 – 19.15 ➤ Mousetrap (CZ)

19.30 – 20.30 ➤

Flamenco Clan (ESP/SK)

20.45 – 21.25 ➤ Waterflow (SK/NL)

21.40 – 22.20 ➤ Marián Grexa

& Mišo Kovalčík & Energy X (SK)

22.30 – 23.10 ➤ John Jess Gardner

& Jozef „Dodo“ Šošoka, Juraj Bartoš,
Robo Ragan (USA/SK)

Ukážky country tancov – tanečný

súbor Maryland (SK)

Záhrady Západoslovenského múzea

– malé pódium

17.30 – 17.45 ➤

Dura & Blue Groove (SK)

19.15 – 19.30 ➤

Dura & Blue Groove (SK)

20.30 – 20.45 ➤

Ľuboš Beňa & Charlie Slavík (SK/CZ)

21.25 – 21.40 ➤

Ľuboš Beňa & Charlie Slavík (SK/CZ)

Zmena programu vyhradená!

14. mája o 17.00 h Bernolákov sad

MAJALES „to jest Máj a Les“

spieva a na dobové nástroje hrá súbor

:II:RITORNELLO:II:

Beata Pecháčková, Vlado Pecháček,
Lenka Mitášová & Michael Pospíšil

...jar, púčiky, kvety, kvietочки, vône – všetko tancuje, plodí, spieva, znie a hrá v hudbe A. Michnu, V. K. Hollana, J. J. Božana, F. Kadlinského, J. A. Komenského a ...(ne)obvyčajných ľudí...

Výber skladieb si nerobí veľké nároky na rafinovanú selekciu. Ak sa to snáď niekde podarilo, je to kúzlo nechceného alebo zas len tušeného. Stačí totiž siahnuť po akomkoľvek „barokovom spevníku“ (a snáď i funebrále) a „ono sa niečo nájde...“ Bukolika kypiaca telami a ich prienikmi je pre baroko obvyklá... Pozmetal som teda, čo mi prišlo pod ruku, z kníh veľkých i malých, tučných i tenkých, aby pesničky slúžili veľkým i malým, tučným i tenkým. Snáď aj preto, aby „neobrastalo srdce tohto ľudu tukom“. Písal a spisoval som ich, bolo mi dobre. A keď mi niekedy nie je ľahko, znovu ma podržia. Dúfam, že podržia aj iných, že ožijú a my s nimi. A možno už v Kráľovstve tohto sveta. Vetrím, verím, dúfam, milujem. Pod’te!

Michael Pospíšil

V prípade nepriaznivého počasia v Galérii J. Koniarka – Kopplovom kaštieli